

ØSTFOLD MUSEENE

årsrapport 2023

1. FORORD	4
2. STRATEGI- OG MÅLOPPNÅELSE	6
Østfoldmuseenes strategi	6
Kulturdirektoratets evaluering	6
Rammebetingelser	6
Prosjektfinansiering	7
Andre økonomiske forutsetninger	7
Kommunal medfinansiering	7
Behov for øvrige avklaringer	9
3. AKTIV SAMHANDLING	10
Fredrikstad museum	10
Borgarsyssel Museum	10
Moss by- og industrimuseum	11
Halden museum	11
Haldenvassdragets Kanalmuseum	11
Folkenborg museum	12
4. HELHETLIG SAMLINGSUTVIKLING	13
Samlingsavdelingen	13
Publikumshenvendelser	13
Samlingsarbeid for arenaene og arbeid i egen avdeling	13
Av større innmeldte oppgaver for arenaene	13
Samlingsutvikling	14
Utstillingsarbeid	14
Formidling	14
Forskning	15
Tilvekst og avhendig - helhetlig samlingsutvikling	15
5. TRYGG IVARETAKELSE	16
Avviks- og byggmøter	16
IPM (Integrated Pest Management), antikvarisk renhold og reparasjoner	16
Magasin og depot	16
Risikovurdering	16
Driftsavdelingen	17
Brannvern	17
6. SOLID KUNNSKAPSPRODUKSJON	18
Mål for forskning i Østfoldmuseene	18
Organisering og forskningsinfrastruktur	18
Kompetanseutvikling og delingskanaler	18
Bærekraftsperspektiv i museets forskningsarbeid	20
Mangfold og involvering i museets kunnskapsproduksjon	20
Immateriell kulturarv i museets forskning	20
Forskningsforberedende arbeid	21
Oversikt over deltakelse i pågående forskningsprosjekter	22
Publisering i Østfoldmuseene	23
Oversikt over deltakelse i nasjonale museumsnettverk og øvrig nettverssamarbeid	23
Internasjonalt nettverksarbeid	23
7. RELEVANT FORMIDLING	24
Borgarsyssel Museum	24
Moss by- og industrimuseum	24
Halden museum	26
Haldenvassdragets Kanalmuseum	27
Fredrikstad museum	28
Folkenborg museum	28
Immateriell kulturarv	28

8. FRIVILLIGHET OG MANGFOLD	30
Borgarsyssel Museum	30
Moss by- og industrimuseum	30
Rød Herregård	30
Haldenvassdragets Kanalmuseum	30
Fredrikstad museum	30
Kystmuseet Hvaler	31
Folkenborg museum	31
Samlingsarbeidet	31
9. VIRKSOMHETSSTYRING	32
Foretningsplan	32
Prosjektmidler	33
10. MARKED- OG KOMMUNIKASJON	34
Amedia Østfold/Follo 2023	34
Anbefalinger/valg	34
Demografi	34
Samarbeid med destinasjonsselskapene	34
Sponsorer	34
Besøksstall	34
Nettsider	34
Sosiale medier	35
Oversikt over andre SoMe-plattformer	35
SoMe-strategiplan	35
Årskort	35
Museumsbutikker og kafe/kioskdrift	35
Vertopplæring, vertens digitale håndbok	35
Inkluderende arbeid og mangfold	36
Kompetansehevende tiltak	36
Samarbeidspartnere	36
Østfoldmuseenes HMS-arbeid	36
11. ORGANISASJONEN	38
Stiftelsen Østfoldmuseene	38
Stiftelsens styre 2023	38
Styrets arbeid i 2023	39
Eierforum	39
Administrasjon og ledergruppe	40
Møteplasser for ansatte	40
12. VEDLEGG	41
Publikasjoner	41
Sykefravær	41
Avvik	41
Besøksstall	41
Sponsorer- og samarbeidspartnere 2023	42
Tilskudd til samlingene 2023	43
Utførte arbeider, driftsavdelingen 2023	44
Arrangementer 2023	46
Organisasjonskart	55
Regnskap 2023	56
Årsberetning	57
Resultatregnskap	63
Balanse	64
Kontaktstrømoppstilling	67
Noter	68
Revisjonsberetning	80
Lenker	83

1. FORORD

8. februar 2023 åpnet Østfoldmuseene utstillingen Polar Bear ved Fredrikstad museum i Tøihuset i Gamlebyen. Ekstra ressurser måtte legges inn i innspurten, men gleden var stor over å ha dratt i land dette store prosjektet. Stor takk til Inge Steenslands Stiftelse som har gjort denne storsatsningen mulig, og til alle våre eksterne samarbeidspartnere. Særlig takk til Skrivehjørnet Petter Ringen Johannesen. Utstillingen har gitt Fredrikstad en attraksjon av nasjonal betydning, og åpner helt nye formidlingsmuligheter for museet i årene som kommer. Publikum har virkelig satt pris på dette nye tilbudet. Besøket til Tøihuset økte med 9 505 sammenlignet med 2022, og endte med 23 376 besøkende.

Våren 2023 flyttet vi inn i det nye bymuseet Fayegården, 100 år etter forrige gang det var museumsdrift i det gamle paleet. Halden pensjonskasse har satt i stand bygget, og innredet og utstyrt det på aller beste måte til et moderne og fleksibelt museum. Sparebank1stiftelsen Halden har bidratt med glassbygget mot parken som har åpnet museet mot byen, og Museumskaféen har alt rukket å bli hjertet i bygget og et naturlig samlingssted for haldensere. Økte driftsmidler fra Halden kommune har gjort oss i stand til å betjene husleia i Fayegården, og vi vil sørge for at Halden museum blir en viktig bidragsyter i utviklinga av byen.

På Borgarsyssel museum har stat, fylke og Sarpsborg kommune fullfinansiert St Olavs Vold og gjort det mulig å sette i gang forprosjektet i 2023. Vi tar sikte på få på plass entreprenør for byggearbeidene våren 2024. Parallelt med arbeidet med selve bygningen holder vi tett dialog med «Områdeløftet» og Sarpsborg kommune for å sikre at Borgarsyssel museum i årene som kommer blir en foretrukken samarbeidspartner og aktiv pådriver for byutviklinga.

I 2023 lanserte Østfoldmuseene «Slipp samlingene fri». Våre samlinger skal gjøres lett tilgjengelige for alle, og ved å samle oss om et tema hvert år vil vi øke graden av publisering på Digitalt Museum og skape blest rundt hva som alt ligger ute digitalt. I 2023 startet vi med vår omfattende samling fra Helly Hansen i Moss, og våren 2024 vil 2. verdenskrig i Østfold danne ramme for neste storsatsning.

Barn og unge er en viktig målgruppe for museet. Vi samarbeider godt med flere kommuner om tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken, og har i tillegg andre faste tilbud for gruppen. I 2023 har vi hatt en fin økning i besøket fra skoleelever fra 4251 i 2022 til 5947

i 2023. Kulturdirektoratet har oppfordret museet til særlig å satse mer på medvirkning fra barn og unge. Vi er da spesielt stolte over prosjektet Innràs, hvor elever fra Halden videregående skole i 2023 har jobbet med en utstilling om byens industrihistorie som skal åpne i Fayegården i 2024.

Museet er pålagt å komme med «Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger». Dette skal sikre åpenhet og innsyn i Østfoldmuseenes virksomhet, spesielt med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt vise hvordan Østfoldmuseene jobber aktivt med dette. Videre har vi fått en egen delstrategi for Likestilling og mangfold og en for Frivillighet. I revidert statsbudsjett for 2023 fikk vi også midler til å sette i gang en pilot for å oppnå miljøsertifisering av våre arenaer. Alle tiltakene må sees i sammenheng med vårt nasjonale mandat, og er forankret i museets egen strategi «Håp for framtida». Her har museet satt «Stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling» som sitt viktigste strategiske mål.

En særlig stor takk til alle ansatte og våre frivillige som har jobbet hardt i hele 2023, og til våre ikke-offentlige støttespillere og samarbeidspartnere som har gjort rammene store nok til at vi vinner terreng og sammen skaper merverdi til våre lokalsamfunn. Takk også til våre besøkende, som vi hadde 135080 av i 2023!

Hege Hauge Tofte, direktør.

OLAVSKAPELLET, BORGARSYSSEL MUSEUM
FOTO: CHRISTINE GUTTORMSEN / ØSTFOLDMUSEENE

2. STRATEGI- OG MÅLOPPNÅELSE

Østfoldmuseenes strategi

«Håp for fremtiden, stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling» skal oppnås gjennom forvaltning, forskning og formidling, hvor vi peker på utfordringer og muligheter mennesker har stått overfor tidligere, og viser at det nytter hvis vi står sammen om gode løsninger og handlinger. Vi legger ICOMS resolusjon om bærekraft (2019) og Agenda 2030 til grunn, og tar en klar rolle i en region med store utfordringer knyttet til arbeidsledighet, lavt utdanningsnivå og manglende gjennomføring i videregående skole.

Ved å engasjere bredere kan vi motvirke utenforskap, bidra til inkludering, sosial utjevning og bedre folkehelse. Vi skaper kunnskap, gir identitet, utvider horisonter og bidrar til en positiv samfunnsutvikling. Østfoldmuseene er opptatt av medskaping og vil bygge fremtidens museum sammen med mange flere. Vi er profesjonelle forvaltere, formidlere og forskere som gjennom bærekraftig forretningsdrift driver samlingsutvikling, er relevante i vår formidling og produserer kunnskap gjennom tverrfaglig samarbeid.

Vår fremste kapital er samlingen og vår kompetanse. Gjennom forskning og innovasjon sikrer vi allmenn relevans og et framtidrettet museum, gjennom å bidra til kritisk refleksjon og skapende samhandling med kvalitet i alle ledd. Vi søker samarbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og bringer mennesker og kompetanse sammen gjennom å invitere og involvere. Vi har en tydelig profil, tar stilling, sprenger grenser og er modige og innovative.

Museet skal øke egeninntekter gjennom sine kjernevirksomheter. Det betyr at vi skal søke å gjennomføre

prosjekter, som i tillegg til å være selvfinansierende, også i større grad enn tidligere legger til rette for en kommersiell bruk og skaper merinntekter for museet.

Østfoldmuseene skal øke sin forskningsinnsats og etablere seg som en synlig forskningsinstitusjon som formidler forskningsresultater av høy kvalitet. Arbeidet med samlingene skal være en naturlig og integrert del av museumsarbeidet, og skal relateres til arbeidet med forskning, formidling og fornying, slik at større deler av samlingene kan formidles til publikum.

Østfoldmuseenes formidling skal være relevant for et bredt spekter av befolkningen, og den skal relatere seg til samfunnsaktuelle spørsmål. Formidlingen skal ha utgangspunkt i museenes samlinger og arkiv for å skape verdi, identitet og tilhørighet – lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Kulturdirektoratets evaluering

Østfoldmuseene leverer hvert år en omfattende rapport til Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD). Kulturdirektoratet bistår KUD med innhenting av dette kunnskapsgrunnlaget, påser at tildelingsbrevet museene mottar blir fulgt opp og at målene i den nasjonale museumspolitikken oppfylles. Kulturdirektoratet koordinerer de nasjonale museumsnettverkene, forvalter økonomiske virkemidler for museumsutvikling og kommer med tilrådning knyttet til museenes søknader om økte driftstilskudd og eventuelle investeringsøknader i de årlige budsjettprosessene i departementet.

I 2023 kom Kulturdirektoratets vurdering av Østfoldmuseenes virksomhet i 2022:

"Museet har satt seg tydelige mål for

sitt formidlingsarbeid og gir gode vurderinger av resultater og måloppnåelse. Kulturdirektoratet vurderer formidlingsarbeidet som meget tilfredsstillende, og bedre enn året før. ... Kulturdirektoratet mener museet kunne jobbet mer systematisk og målrettet med samlingsforvaltningen. Status for registrering av samlingene er likevel tilfredsstillende, mens bevaringen er mindre tilfredsstillende. ... Det er tydelig at Østfoldmuseene prioriterer forsknings- og utviklingsarbeid. Kulturdirektoratet vurderer museets forsknings- og utviklingsarbeid i 2022 som meget tilfredsstillende».

Det tar lang tid å oppnå resultater - særlig gjelder dette på feltet forvaltning og bevaring. Det arbeidet vi gjør med profesjonalisering, organisasjonsutvikling, harmonisering av rutiner og investeringer i infrastruktur som er forutsetninger for å nå målene i den nasjonale museumspolitikken, synliggjøres ikke i Kulturdirektoratets evaluering. Her er det vår vurdering at vi de siste årene har lagt et solid fundament som vil gi gode resultater i årene som kommer.

Videre vil vi gjerne legge til at de økonomiske forutsetningene for å nå målene vi selv har satt, og blir evaluert på, ikke lenger er forutsigbare eller tilstrekkelige. Gapet mellom våre driftstilskudd og våre løpende utgifter blir stadig større, og avhengigheten av egeninntjening mer og mer krevende. Dette påvirker i større grad vår forvaltning og bevaringsfeltet enn arbeidet med FoU og formidling hvor vi lettere får tilgang til ekstern prosjektfinansiering.

Rammebetingelser

I 2023 hadde Østfoldmuseene en fin økning på nesten 14 000 besøkende sammenlignet med

2022. Dette viser at befolkningen verdsetter publikumstilbudet vi skaper for våre vertskommuner. Antall betalendebesøkende er likevel lavt ettersom vi gir gratis tilbud til skolene og gratis årskort til alle våre frivillige. Museet jobber hardt for å skaffe egeninntekter, men vurderer potensialet for inntjening fra billettsalg som lite, gitt at vi holder prisene nede for å sørge for lav terskel for bred deltakelse.

Østfoldmuseene opplever det som utfordrende at faste kostnader øker i større grad enn tilskuddene, og at våre egeninntekter ikke makter å dekke opp for gapet som oppstår i våre budsjetter. Dette går på bekostning av vedlikehold av anlegg, oppgradering av systemer og utstyr, samt timelønnsbudsjett og åpningstider. Faste stillinger kan ikke lenger regnes med å bli videreført i forbindelse med naturlig avgang.

Prosjektfinansiering

Ordinære offentlige driftstilskudd er museets hovedinntektskilde, men prosjektmidler bli stadig mer avgjørende for vår virksomhet. Med økt avhengighet av eksternt finansierte prosjekter utfordres også Østfoldmuseenes evne til å ivareta kontinuitet og langsiktighet. Prosjekter fører til utvikling og innovasjon, men krever tett og lojal kopling til egen strategi. Mye museumsarbeid er rutinemessig langsiktig jobbing med oppgaver som ikke lett lar seg «selge» til sponsorer og samarbeidspartnere. På sikt må vi bli færre ansatte for å få driftsbudsjettene til å gå opp, og prosjektstillinger vil bli vanligere. Kompetansen hvert prosjekt tilfører bør likevel blir værende i organisasjonen, og en løsning vil være å frikjøpe våre faste ansatte til utviklingsprosjektene, mens evt. engasjerte prosjektansatte avlaster hvor dette er mulig. Dette

krever tett tverrfaglig og samordnet utviklingsarbeid, noe som vil kreve ekstra oppmerksomhet i ledergruppa i Østfoldmuseene i 2024.

Andre økonomiske forutsetninger

Ubetydelighetsgrensen (mval § 8-2 (4)) slår inn på museets fradragsrett for inngående merverdiavgift og står i veien for egeninntekter fra avgifter unntatt omsetning. Utleie og annen inntektsbringende virksomhet må derfor begrenses fordi økt aktivitet ikke vil svare seg økonomisk. Museet står i en situasjon hvor vi på den ene siden pålegges å sørge for egeninntjening, men på den andre siden begrenses i muligheten for å drive aktivitet som gir inntekter. At museet må sørge for inntekter på billettsalg går dessuten ut over vår evne til å samarbeide godt med lokale aktører og medskapere. Vi ser at dette på sikt både vil gi mindre publikumsaktivitet, og at vi med stadig strammere driftsbudsjetter får utfordringer med å ivareta forvaltning og vedlikehold av bygningsmassen.

Museet overførte fra 1.1.2023 sin pensjonsordning fra KLP til Storebrand i en lukket offentlig tjenstepensjonsordning for ansatte over 52 år og gikk over til en innskuddsbasert pensjonsordning for øvrige ansatte, inkludert nyansatte, i Forsikret tjenstepensjon Virke. Hensikten er å skape en større økonomisk forutsigbarhet uten at det går på bekostning av de ansattes interesser. Det ligger en klar forventning om reduksjon av kostnader knyttet til overgang fra ytelsesbasert pensjonsordning KLP til Forsikret tjenstepensjon Virke.

Kommunal medfinansiering

I de årlige tilskuddsbrevene fra staten forutsettes kommunale driftstilskudd for de nasjonalt finansierte museene, og i tildelingen for 2024 kan vi lese:

«Fylkeskommuner og kommuner som nyter godt av museenes kompetanse, formidling og andre tjenester, har et grunnleggende delansvar for finansiering av museene».

Videre står det:

«Museene skal ha en faglig fri stilling som gir handlingsrom for å stille kritiske spørsmål vedrørende både fortid og nåtid. Dette forutsetter armlengdes avstand til offentlige myndigheter».

Dette betyr at både kommunene og fylkeskommunen er delansvarlige, og at de ikke kan stille krav til innholdet i leveransen gjennom å pålegge museet oppgaver eller påvirke museets faglige prioriteringer knyttet til de ordinære driftsmidlene. Østfoldmuseene mottar driftstilskudd fra syv kommuner; Halden, Fredrikstad, Sarpsborg, Marker, Hvaler, Moss og Indre Østfold. Østfoldmuseene er nøye med å disponere kommunale driftstilskudd lokalt, i den hensikt å skape eierskap og engasjement for de ulike museene i de respektive vertskommunene, men vil alltid prioritere samlingene.

Fellesskapets midler bidrar i høy grad til utjevning slik at sentraliserte oppgaver som drift, administrasjon og samlingsforvaltning ikke berøres så sterkt av endringer knyttet til de kommunale driftsmidlene, men aktivitetsnivået og publikumstilbudet påvirkes over tid der hvor vertskommunens driftstilskudd ikke følges opp. Dette krever ansvarliggjøring av alle vertskommuner.

I de vertskommunene hvor lokal medfinansiering av ordinær drift svekkes, reduseres Østfoldmuseenes evne til å drive utviklingsarbeid. Gjennom større FoU-prosjekter hentes midler eksternt og disponeres av fellesskapet

til forskning, kompetanse og resultater på ulike nivåer, men en god andel prosjektmidler går til konkrete prosjekter lokalt, ofte sammen med andre lokale aktører. Museet får slike ikke-offentlige prosjektmidler til prosjekter der hvor forutsetningene for utvikling og vekst i utgangspunktet er best, og hvor vertskommunene velger å satse på museet. Lokale prosjekter genererer gjerne nye prosjektmidler på samme sted, og en allerede skjev fordeling av utviklingsmidler museumsarenaene imellom øker.

Økningen i samlede tilskudd fra vertskommunene fra 2023 skyldes at Halden kommune har økt sitt bidrag betraktelig i form av varig tilskudd til husleie for nytt bymuseum i Halden. Halden kommune har sammen med Halden pensjonskasse og Sparebank1stiftelsen Halden bidratt til å skape et solid grunnlag for videre museumsdrift i byen.

Fredrikstad, Sarpsborg og Marker kommune holdt i 2023 sine tilskudd stabile og regulerte i henhold til sine kommunale deflatorer. De viser også vilje til å satse

gjennom finansieringstilskudd og prosjektmidler. Av særlig stor betydning er Fredrikstads bidrag til brannsikring av Elingaard og Sarpsborgs bevilgning på 12 millioner kroner til istandsetting og ombygging av St Olavs vold arbeiderbolig på Borgarsyssel museum.

Vi opplever fortsatt mangel på forståelse i noen av våre vertskommuner for de krav og retningslinjer som gjelder for et profesjonelt museum på nasjonal liste. Østfoldmuseene har i flere år, i tett samarbeid med Stiftelsen Folkenborg museum, forsøkt å komme til enighet med vertskommunen Indre Østfold kommune (tidl. Eidsberg kommune) om hensiktsmessige driftstilskudd, uten å lykkes.

I møte mellom Stiftelsen Folkenborg museum og Østfoldmuseene 11.12.2023 ble partene enige om at den eneste mulige utvei nå er å si opp gjeldende avtale. Vi mener å ha brakt på det rene at Indre Østfold kommune ikke ønsker å bidra til å opprettholde museumsdriften på Folkenborg på et nivå som er forenlig med de krav som

stilles til drift av museer på nasjonal liste, i henhold til de forutsetninger om kommunal medfinansiering som ligger i tildelingsbrevet fra staten, ved KUD.

Museet oppfatter at Indre Østfold kommune heller ønsker å bidra med kommunale midler til å bevare og utvikle et lokalt forankret bygdemuseum, i samarbeid med frivilligheten. I tråd med forvaltningsavtalens § 9.3. vil Østfoldmuseene drive museet i 2024, men på de vilkår som rammene tillater, på et nivå som i 2023.

Østfoldmuseene vil videre bistå Stiftelsen Folkenborg museum i arbeidet med å finne alternativ driftsform og en faglig forsvarlig ivaretagelse av samlingene. Østfoldmuseene vil særlig kunne bidra med erfaringstall på drift, oversikt over avtaler, tilstandsvurderinger av bygningsmassen, samt kulturhistoriske verdivurderinger av øvrige samlinger. Østfoldmuseenes styre må ta stilling til evt. spørsmål om overdragelse av deler av samlingen ved oppsigelsestidens

DETALJER FRA TIDSLINJENE PÅ TØIHUSET
FOTO: KIM BRARUD / ØSTFOLDMUSEENE

utløp, og må i den forbindelse gå i dialog med bevilgende myndigheter om fremtidig fordeling av tilskudd. Østfoldmuseene er ikke part i videre forhandlinger mellom Indre Østfold kommune og Stiftelsen Folkenborg museum.

Kutt i de kommunale driftsmidlene fra Moss kommune tilbake fra 2021, gjør at arenaen ikke lenger har inntekter som bærer driftskostnadene. Dette er uholdbart i lengden og stiller Østfoldmuseene i en nedbemanningssituasjon. Kutt i kommunalt driftstilskudd kan ikke belaste fellesskapets ressurser, men forvaltning av samlingen prioriteres, og arbeid med del 2 av ny basisutstilling sluttføres i 2024. Den økonomiske situasjonen gjør at publikumsaktiviteten må holdes på et lavt nivå, noe som trolig vil føre til fortsatt lave besøkstall i Moss. Det kommunale driftstilskuddet vil bli drøftet i forbindelse med forhandling om direkte forvaltningsavtale med Moss kommune.

Behov for øvrige avklaringer
Prosjekt Nye Veveri -
Østfoldmuseenes nye fellesmagasin

i Halden, er p.t. ikke fullfinansiert og dermed ikke igangsatt. Vi opplever bygget som utfordrende å drifte som magasin slik det står i dag, og vil gjenopprette dialog med nye Østfold fylkeskommune, stat og vertskommuner m.fl. Vi må realitetsbehandle ferdigstilling av delprosjekt B som var planlagt slutført i løpet av 2027.

Museet formidler forsvarrets egen historie, men betaler en svært høy husleie til Forsvarsbygg på Fredriksten festning. Utstillingen vedlikeholdes og tilpasses de uhensiktsmessige lokalene så langt det lar seg gjøre, men forholdene i bygget er dårlige med tanke på klimatiske forhold for gjenstandene og tilfredsstillende ikke kravene til universell utforming for ansatte eller publikum. Besøket til utstillingen gir ikke inntekter som er i nærheten av å dekke museets løpende utgifter. Dette er ikke forenlig med en økonomisk forsvarlig drift og avtalen med Forsvarsbygg må vurderes.

Østfoldmuseene ønsker å inngå en trepartsavtale med Berg, Rokke og Asak historielag og Halden

kommune for bedre å ivareta Berg bygdetun. Museet ønsker å bidra til at historielaget får skape aktivitet, sikre lokal forankring og øke sitt frivillige engasjement. Dette har ikke Østfoldmuseene maktet å legge til rette for med de ressursene vi har, eller med de faglige og administrative rammene vi må holde oss innenfor. Avtalen vil synliggjøre kommunens eierskap og ansvar for vedlikehold av bygninger og anlegg. Museet vil vurdere hvilke deler av samlingene som tilhører HhS som kan lånes ut, deponeres, få ny status som rekvisitter eller må tilbakeføres til magasin. Videre kan Østfoldmuseene levere rådgivning i form av konsulentoppdrag på timebasis knyttet til samling og bygningsvern.

DETALJER FRA TIDSLINJENE PÅ TØIHUSET
FOTO: KIM BRARUD / ØSTFOLDMUSEENE

3. AKTIV SAMHANDLING

«Stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling» er museets bidrag til nasjonalt mål om «Aktiv samhandling». Rekruttering av publikum og samarbeidspartnere fra en større bredde når det kommer til kjønn, legning, alder, klasse, utdanning og etnisk bakgrunn sikrer relevans og representasjon og eierskap. Vi har i 2023 fått delstrategier for «likestilling og mangfold» og «frivillighet» på plass for å styrke satsningen, men dette arbeidet krever flere ressurser og større oppmerksomhet. Samskaping og kunnskaping ønsker vi skal skje sammen med lag, foreninger og enkeltpersoner, men det kan også utvikles sammen med kunst- og kulturnæring, reiseliv og underholdningsbransjen, lokalt næringsliv, skoler, kommunale virksomheter m.m. Slik skal museet bli en integrert, foretrukket og selvfølgelig samarbeidspartner lokalt og få tilgang til prosjektmidler for å opprettholde aktivitet og faglig utvikling, til tross for stadig strammere driftsbudsjetter. I 2023 markerte vi behovet for å utøke våre koordinerende ressurser gjennom søknad til KUD om midler til en full stilling som Samfunnskontakt. En samfunnskontakt vil kunne bistå våre lokale arenaer med å bygge og vedlikeholde våre nettverk og være et bindeledd mellom våre faggrupper og eksterne samarbeidspartnere. Stillingen skal avlaste i arbeidet med søknader, prosjektledelse, koordinering, evaluering og rapportering. I 2023 har vi likevel fått til mye:

Fredrikstad museum

Utstillingen «Østfold i krig 1939-45, operasjon Polar Bear» åpnet 8. februar 2023. Med utstillingen har museet utvidet sitt areal med nesten 500 kvadratmeter. I tillegg har museet utvidet åpningstidene

med helgeåpent gjennom hele året og kveldsåpent hver torsdag. Om torsdagene er det også lagt til spesialforedrag og omvisninger i den nye utstillingen. Utstillingen og alle nye tilbud har hatt stor interesse og gitt merbesøk til museet. Museet har også sett en større interesse fra barn- og ungdom.

Borgarsyssel museum

Borgarsyssel museum jobber kontinuerlig med relasjonsbygging for å fremstå som et åpent og inkluderende bymuseum, på tross av begrensede åpningstider og redusert bemanning i 2023. For å gjøre museet mer tilgjengelig har det også vært jobbet med å formidle flere av museets tilbud og innhold digitalt, blant annet gjennom Kulturpunkt og Digitalt Museum.

Museet har holdt åpen i skolens ferier med unntak av juleferien, enkelte helger og i forbindelse med interne og eksterne samarbeidsarrangementer, ved utlån til venneforeninger, utleie m.m.

Tårnet har lyst i gult og blått gjennom store deler av 2023 for å videreføre støttemarkeringen fra 2022, med unntak av en uke i rosa til støtte for Brystkreftaksjonen.

Fotoutstillingen «Luca Berti - Smaalensbilder» ble tatt ned første kvartal for å gjøre plass til sommerens vandretstilling: D.D.S.Ø.I.F. - Dyr du skulle ønske ikke fantes, men etter avtale med kunstneren pryder fortsatt et knippe av bildene ytterveggene på tårnet.

I tråd med museets fokus på barn og barnefamilier i 2023, åpnet vi dørene for et samarbeid med Scenefabrikken - en lokal teateraktør, om en oppsetning av «Pippi i parken» i juni. Med støtte fra blant annet SpareBank 1 Stiftelsen

Halden, Sparebankstiftelsen DNB og Borregaard bidro arrangementet til liv og røre i parken gjennom 10 forestillinger, med cirka 3 500 publikummere innenfor portene.

DKS-tilbudet til 4. trinn i kommunen ble gjennomført i mars/april, og samarbeidet med kommunen om DKS-tilbud til 5. trinn på Storedal er videreført, med gode tilbakemeldinger.

Gjennom våren og sommeren ble Klosterhagen revitalisert, som en del av museets satsning på grønn kulturarv, slik at urter og spiselige vekster kan inkluderes i museets historiske og sanselige formidlingsopplegg. Museet bidro med faglig innlegg om dette arbeidet i forbindelse med arrangementet «Snakk om mat» under Arendalsuka - et resultat av samarbeidet mellom Borgarsyssel og Østfoldmuseenes deltakelse i forskningsprosjektet FoodLessons: Kulinarisk arv som en ressurs i bygging av "Matnasjonen Norge 2030».

Borgarsyssel har videreført samarbeidet med Østfold Internasjonale Teater, Ungdommens kulturhus og områdesatsningen i kommunen for å utvikle møteplasser for flere av byens mange stemmer, blant annet gjennom filmvisning på fasaden av St. Olavs Vold. Se beskrivelse av arrangementet «Åpne dører - Alt var bedre før?» (se Relevant formidling). Samarbeidet videreføres i 2024, for å videreutvikle Østfoldmuseenes kunnskap og tilbud i tilknytning til medvirkning, folkeforskning og samskaping. I høstferien kunne publikum se en temporær fotoutstilling i Snekkenesbygningen, med en lokal kunstner og fotograf, som har iscenesatt byen gjennom sitt analoge kamera. Utstillingen ble godt besøkt og ga inspirasjon til bruk av Snekkenes

til tilsvarende arrangementer, mens bygningen fortsatt er under utvikling som et historiske og musealt formidlingsbygg.

Borgarsyssel har videre arrangert flere Fredagsmatineer og salongsamtaler i samarbeid med frivillighet og nettverk gjennom året.

Etter at finansieringen av rehabiliteringen av St. Olavs Vold kom på plass i 2022, kunne arbeidet med forprosjektet endelig utlyses og igangsettes i 2023. Valg av leverandør fant sted rett over sommeren, og nyansatt seniorrådgiver, med et særlig ansvar for å følge opp arbeidet med forprosjektering, rehabilitering og innholdsproduksjon, ble ansatt i en deltidsstilling høsten 2023.

Julemarkedet i 2023 var et samarbeidsprosjekt mellom Borgarsyssel, frivilligheten, privat næringsliv og lokale aktører, og ble gjennomført første helgen i desember. På tross av en hektisk og godt besøkt helg, hadde arrangementet færre besøkende i 2023 enn i 2022, noe som blant annet kan skyldes kulda og konkurrerende aktiviteter på andre arenaer samme helg. Julemarkedet ga uansett en unik mulighet til å invitere publikum inn i de historiske byggene, på historisk grunn – og til å formidle historiene som sitter i veggene på museet, takket være dyktige og engasjerte museumsverter og formidlere.

Moss by- og industrimuseum

For å bidra til stedsutviklingen, har museet samarbeidet med aktører i lokalmiljøet. En viktig samarbeidspartner, er Jeløy Rotary, som er faste vakter i museet. Vi har også orientert både Moss og Jeløy Rotary om museets virksomhet og tilbud, under deres møter. Som et ledd i å synliggjøre museet i lokalsamfunnet, bidra til

stedsutviklingen og tiltrekke oss potensielle samarbeidspartnere, samarbeider også Moss by- og industrimuseum med ulike lokale aktører. En av våre ansatte sitter for eksempel i komiteen for «Moss bys pris for god byggeskikk», mens en annen sitter i programkomiteen for «Byliv Moss», et partnerskap mellom Moss kommune, det private næringslivet, frivilligheten og det lokale kulturlivet. Hensikten med «Byliv Moss» er å bidra til økt byliv i Moss sentrum gjennom samarbeid om etableringer, arrangementer og bymiljøtiltak. Dette arbeidet har også bidratt til å synliggjøre museet, ved at vi har bidratt med historiske perspektiver under byutviklingsmøter arrangert av Moss kommune, o.l. Museet har også samarbeidet med representanter fra Moss kommune i forbindelse med en historisk omvisning som museet arrangerte. Vi har lånt ut lokaler til lokale lag og foreninger, som Morsa 1833, Moss bys vel og Mossefossens venner.

Halden museum

Fayegården har vist seg å være attraktivt for ekstern utleie av møterommene i første og tredje etasje, med bevertning i regi av Museumskaféen. Bygningsvernssenteret ved MiA, Sparebank1 Stiftelsen Halden, SG Arkitekter og Halden Pensjonskasse er noen av aktørene som har benyttet seg av dette. I 2023 inngikk Østfoldmuseene avtale med Totalløsning AS om levering av serveringstjenester til Fredrikshalds Teater, i tillegg til drift av kaféen på Fayegården.

Vi har også fått støtte i 2023 fra Sparebankstiftelsen Halden til kjøp av puter til setene og polstring av ryggstøttene i salen på Fredrikshalds teater. Dette har løst to utfordringer: det sparer unødig slitasje av setene, og publikum sitter bedre over lenger

tid.

Museet utfordres av etablering av en rekke nye scener og arenaer i Halden de siste to årene. Dette gir mindre pågang fra arrangører knyttet til utleie av teateret. Publikummet i Halden er det samme, men aktivitetene er nå spredd over flere arenaer.

Inneklima på Festningen er ustabil og utfordrende for gjenstander i utstillingen, ansatte og publikum. Samtidig er lokalene dårlig universelt utformet, noe som gjør nødvendig tilrettelegging vanskelig. Vi planlegger en fullstendig gjennomgang av lokalene sammen med byggeier i løpet av 2024.

Haldenvassdragets kanalmuseum

Siden midten av 1800-tallet har det dampet store båter som har fraktet folk, gods og tømmer i Haldenkanalen og gjennom Ørje sluser. I dag står to av de flotteste fartøyene fra denne tiden på bryggen utenfor Kanal-museet der de vedlikeholdes og fyres opp til turer av frivillige i Stiftelsen DS Engebret Soot. Denne fartøyhistorien og det nåtidige dampbåtmiljøet ønsker vi at de besøkende ved Kanal-museet skal få et dypere innblikk i, og vi har i 2023 arbeidet med å gjenåpne et gammelt utstillingsrom om båtene i kanalen som lenge har vært stengt for publikum. Den 12. august gjenåpnet vi dette rommet i anledning fredningsarrangementet til dampbåten DS Turisten denne dagen, som vi også dokumenterte med film. Dette filmmaterialet skal inngå i en formidlingsfilm om Ørjes dampbåter og i arbeidet med fornyelsen av den gamle båtutstillingen.

I den naturhistoriske delen av Haldenvassdragets Kanal-museum har vi et stort akvarium hvor vi

viser mangfoldet av vassdragets ferskvannsfisk. Dette akvariet fikk i år en stor oppussing gjennomført av Kanalmuseets akvariehjelper Ståle Botterli og hans kyndige venninne Stine Westlie. I stedet for en blå bakgrunn i plast, svømmer fiskene nå foran en kunstferdig utført steinvegg med naturtro form og farge. Den naturhistoriske utstilling ble også oppgradert i år med en omfattende opprydding og nytt opplegg av det elektriske anlegget ved Marker EL. Videre fikk museet nytt hyllesystem til butikken, bygget av den lokale håndverkeren Gunnar Kinn, og nye spesiellagde skilter som inviterer besøkende inn når museet er åpent.

Hovedsesongen på Kanalmuseet er om sommeren hvor vi har åpent alle dager unntatt mandager i skolens sommerferie. I tillegg holdt vi åpent noen dager i påsken, i høstferien og på de dagene det var andre arrangement på Ørje. Dette inkluderer blant annet dagene for

Ørjes vårmarked, høstmarked, DNTs «Kom deg ut»-dagen, Ørje Brugs julemesse og tre helger på forsommeren da de første konsertene i «Lørdag i slusene» spilles i Ørje sluseamfi. Under forestillingsdagene for Soot-spelet i slutten av juni hadde Kanalmuseet utvidede åpningstider frem til kl. 19.00 med gratis inngang for alle med billett til utendørsteateret. På grunn av begrensede lønnsmidler til vertene var de ordinære åpningstidene på Kanalmuseet kortere denne sesongen enn ved de andre arenaene i Østfoldmuseene.

Folkenborg museum

Situasjonen med lav aktivitet ved Folkenborg museum har i 2023 vært uforandret knyttet til mangel på tilstrekkelige kommunale driftsmidler, se kapittel «Rammebetingelser, Kommunal medfinansiering». De prosjekter med ringvirkninger for lokalsamfunnet som Østfoldmuseene hadde

planlagt har måttet avlyses, og de løpende publikumsaktivitetene med unntak av samarbeidsprosjektet med Mysen skole og utleie av Museumslåven i sommerhalvåret i regi av Østfoldmuseene har måttet innstilles. Bygningsvern og samlingsforvaltning er ivaretatt (se liste over tiltak i vedlegg, samt kapittel Helhetlig samlingsutvikling og Trygg ivaretagelse). Vi viser ellers til stor aktivitet og publikumstilbud gjennomført av Eidsberg historielag.

KANO OG SLUSING PÅ ØRJE
FOTO: KIM BRARUD / ØSTFOLDMUSEENE

4. HELHETLIG SAMLINGSUTVIKLING

Østfoldmuseene sørger for god bærekraftig samlingsutvikling gjennom styrt innsamling og avhending. Dette gjøres etter oppdaterte retningslinjer og rutiner knyttet til GDPR, etikk og rettighetsspørsmål. Vi prioriterer mellom dokumentasjon og registrering knyttet til etterslep på den ene siden og ny innsamling med vekt på samtid og pågående prosjektportefølje på den andre.

Samlingsavdelingen inkluderes i alle prosjekter for å kunne identifisere objekter i samlingene med relevans, prioritere dokumentasjon, ordning og registreringsarbeid, samt kvalitetssikre og initiere innsamling, i tråd med tilgjengelige ressurser. En tverrfaglig inntakskomiteé bidrar til å sikre god samhandling mellom virksomhetsområdene og felles forståelse for utvikling av samlingene.

Vår fotovernplan følges opp, og det jobbes med å identifisere foto og audiovisuelt materiale som kan digitaliseres og tilgjengeliggjøres gjennom nasjonal løype. Plan for privatarkiver i Østfold følges opp, og økt ordningsgrad, bedre oppbevaring og tilgjengelighet for publikum er prioritert.

Faglig utvikling på samlingsfeltet, økt tilgjengeliggjøring og aktivt publikumsengasjement anses som viktig for å kunne vise samlingenes relevans og trygge deres fremtid. I 2023 håndterte Samlingsavdelingen 784 henvendelser til samlingene fra publikum.

Samlingsavdelingen

Østfoldmuseene fikk en god start med ny samlingsavdeling i 2022. I 2023 har vi jobbet med å kartlegge oppgaver og tidsbruk knyttet til ulike typer oppgaver. Når man systematisk stykker opp arbeidet på en slik måte,

blir det tydeligere hva vi bruker tid på. Det blir mulig å vurdere om vi skal bruke mer eller mindre tid på noen oppgaver, det blir også lettere å finne ut hvordan vi skal få til å endre arbeidsmetodikk for å kunne få til en mer helhetlig samlingsutvikling.

Publikumshenvendelser

Frem til nå har vi manglet en god oversikt over hvor mange eksterne henvendelser vi samlet betjener, og hvor mye tid vi bruker på dette. I 2023 har vi på en systematisk måte avdekket at rundt 1/3 av arbeidstiden i avdelingen går med til å betjene eksterne henvendelser, et arbeid vi ikke kan planlegge nærmere for. I 2023 betjente samlingsavdelingens 13 ansatte hele 784 eksterne henvendelser. Disse tok det i alt fra ca. 15 minutter til flere uker å betjene. Henvendelser dekker alt fra kommentarer på DigitaltMuseum (DiMU) med påfølgende dokumentasjon som skal sjekkes og følges opp, til fotobestillinger, besøk i privatarkivene, spørsmål om inntak til samlingene, ønske om bistand til å transkribere gamle tekster eller søken etter slekt og eiendomshistorikk.

Samhandling med publikum er en av våre kjerneoppgaver, og vi skal selvfølgelig fortsette å bruke tid på publikumshenvendelser. Med de økonomiske rammene vi har, vil det imidlertid måtte vurderes om vi må ta oss betalt for enkelte tjenester. Museet er en kunnskapsbedrift med høy kompetanse vi er forventet å kapitalisere på, i hht. nasjonale museumspolitiske føringer.

Samlingsarbeid for arenaene og arbeid i egen avdeling

Før etableringen av en egen samlingsavdeling i Østfoldmuseene, jobbet stort sett de samlingsansatte alene ved hver sin museumsavdeling med å løse både mindre,

overkommelige oppgaver og umulige, store oppgaver. I dag løser vi oppgaver som et team, og selv om de enkelte ansatte fortsatt har hovedoversikt og til dels også hovedansvar for å følge opp de samlingene de fra gammelt av kjenner best, så deler vi på oppgavene.

Nå er det i all hovedsak samlingsavdelingen, i form av mindre eller større team som løser kjerneoppgavene knyttet til samlingsarbeidet. Under skiller vi mellom samlingsarbeid arenaene melder inn behov for bistand til, og arbeid samlingsavdelingen gjør på eget initiativ. De arenainmeldte oppgavene genereres ofte ut fra oppgaver som knytter seg til inneværende års handlingsplan, mens samlingsavdelingens egne prosjekter i tillegg initieres ut fra en overordnet strategi der Østfoldmuseenes behov for bedre oversikt og oppbevaringsforhold balanseres.

Det dukker alltid opp prosjekter vi må løse underveis i året. For å få til en helhetlig samlingsutvikling, er det behov for å jobbe med både nye og gamle oppgaver samtidig. I Samlingsavdelingen jobber og fordeler vi oppgaver ut fra tre faggrupper etter materialtypene arkiv, foto og gjenstand/immateriell kultur.

Av større innmeldte oppgaver fra arenaene

I 2023 har vi jobbet med tømning av museale objekter fra eldre utstillinger ved Moss by- og industrimuseum, for å klargjøre til ny basisutstilling i 2024. Innlånte gjenstander ble tilbakelevert til eiere, uregistrerte gjenstander er registrert, fotografert og publisert, og alle gjenstander har blitt magasinert. Ved Fredrikstad museum har vi kartlagt privatarkivsamlingene og jobbet med å flytte større

fotosamlinger til bedre egnet magasin. Vi har også vært involvert i HMS-arbeid knyttet til rydding, flytting og sortering av gjenstander og rekvisitter på Elingaard herregård. På Haldenvassdragets Kanalmuseet har vi vært i dialog med stab om hva som skal registreres av gjenstander i utstillingen vi forvalter. Ved Folkenborg museum har vi bistått med oppfølging av antikvariske bygninger sammen med driftsavdelingen, samt bistand til opplæring av spesialrenhold i de antikvariske bygningene. Ved Halden museum har vi jobbet med å sikre gjenstander i Festningsmuseet samt å fornye innlånsavtaler. Samlingsavdelingen har bidratt som bindeledd mellom Rød Herregård, fylkeskonservator og innleide firmaer i restaureringsarbeidene ved herregården. På Kystmuseet Hvaler har vi ryddet et rom og klargjort det til bruk for frivilligheten på stedet. Vi har også kartlagt oppgaver vi skal gjennomføre sammen med frivillige sommeren 2024. Ved Borgarsyssel museum har vi bistått med tømning av Gamlebygata 10, noe som har skapt etterarbeid ved Trollull fellesmagasin med registrering, fotografering og magasinering av over 400 gjenstander. Store deler av sistnevnte oppgave tar vi med oss inn i 2024.

Samplingsutvikling

Samplingsavdelingen har på eget faglig grunnlag vurdert det som nødvendig og viktig å prioritere noen større oppgaver ved avdelingene. Ved Folkenborg museum har vi jobbet med å registrere en stor bedriftssamling fra Spekro, samt startet på ordningen av arkivene etter gårdene Slitu og Sletner. For Borgarsyssel museum har vi flyttet flate tekstiler fra fellesmagasinet Nye Veveri til Trollull fellesmagasin, slik at vi på sikt får samlet alle tekstiler på ett sted, for en grundig

revidering med siktemål å tynne i tekstilsamlingene. Videre har vi utført to utrykningsoppdrag for å dokumentere bedrifter/bedriftsbygg som avvikes/fracflyttes (Tubus trerørfabrikk og Husqvarna AS i lokalene til tidligere KPS). For Moss by- og industrimuseum har vi ferdigstilt arbeidet med å registrere, fotograferer og publisere den historiske samlingen med tekstiler fra Helly Hansen (Slipp samlingene fri 2023) og det er jobbet med ordning av flere privatarkiver. Ved Fredrikstad museum har vi sammen med Fredrikstad Byarkiv jobbet i et prosjekt for å ordne arkivet etter Glommen mek. Verksted, og vi har jobbet med å registrere og fotograferer gjenstander og foto knyttet til 2. verdenskrig i forbindelse med utstillingen Polar Bear (Slipp samlingene fri 2024). For Kystmuseet Hvaler har vi registrert, fotografert og magasinert fra den delen av samlingen som tidligere har vært evakuert til Trollull fellesmagasin. Ved Halden museum har vi jobbet videre med å legge ut gjenstander fra den tidligere store flyttejobben fra Øvre magasin til Nye Veveri på DigitaltMuseum og tilgjengeliggjort samlingene for publikum.

Samplingsavdelingen har jobbet videre med opprydding og etterslep etter andre tidligere innflyttinger både på Trollull fellesmagasin og Nye Veveri. I tillegg er flere fotosamlinger pakket om, registrert og magasinert. Samplingsavdelingens stab ved Billedarkivet har kartlagt alle fotosamlingene i Østfoldmuseene i en undersøkelse fra Nasjonalbiblioteket (NB). Denne undersøkelsen vil gjøre det mulig for Østfoldmuseene å prioritere hvilke deler av samlingene vi skal samarbeide med NB om å digitalisere i årene framover.

Utstillingsarbeid

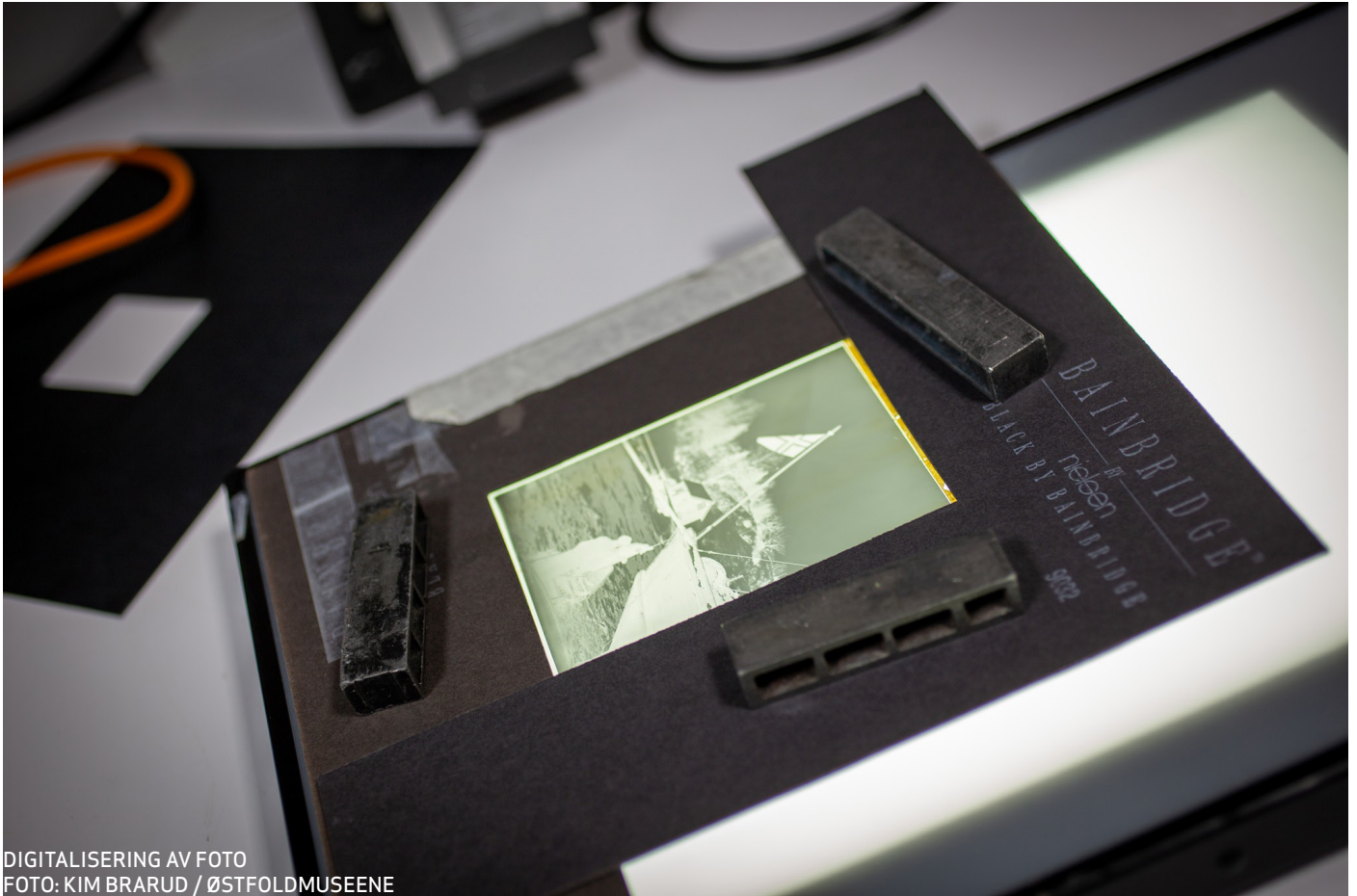
Østfoldmuseene har i 2023

jobbet med flere utstillinger, og Samplingsavdelingens bidrag varierer fra utstilling til utstilling. Dette året jobbet vi med Polar Bear, ny basisutstilling i Moss, samt Den fektende dame og Innrås i Halden. Utstillingsarbeid gir samlingsavdelingen mulighet til å gjøre grundig arbeid med objektene og de delene av samlingene som aktualiseres. I arbeidet med utstillinger bidrar Samplingsavdelingen konkret til helhet og tverrfaglighet mellom forvaltning, formidling og forskningsforberedende arbeid.

Formidling

For Samplingsavdelingens del er det relevant å trekke fram arbeidet med det årlige Slipp samlingene fri. Målet er at vi skal plukke ut ett og ett tema vi jobber med over tid. På denne måten kan vi dele objektene med publikum som enkeltobjekter, utstillinger, minneinnsamlinger og artikler gjennom den digitale verktøykassen til KulturIT. I år var temaet regntøy, med Helly Hansens store samling som utgangspunkt. Til denne runden med Slipp samlingene fri i 2023 registrerte vi over 500 gjenstander, skrev artikler, laget virtuelle utstillinger, og lanserte en nasjonal minneinnsamling om regntøyminner; Bare moro med dårlig vær? I 2023 har vi også jobbet med å forberede neste års Slipp samlingene fri. I 2024 er temaet 2. verdenskrig.

Samplingsavdelingen har også gjennomført 5 internarrangementer av typen «åpent magasin» for de ansatte i Østfoldmuseene. Målsetningen var å formidle alle deler av samlingene våre til ansatte, også samlingene som ennå ikke er digitalisert. Slik ønsker vi å bidra til ytterligere helhet og tverrfaglig utvikling i museet hvor samlingene skal utgjøre felles grunn for alt arbeid.

DIGITALISERING AV FOTO
FOTO: KIM BRARUD / ØSTFOLDMUSEENE

Forskning

Samlingsavdelingen startet i 2023 med ordning av arkivmateriale inn i forskningsprosjektet NorWhite. Dette prosjektet omtales nærmere i kapittel 5. Det er likevel grunn til å dvele ved prosjektet i dette kapitlet om helhetlig samlingsutvikling, fordi Østfoldmuseene i denne prosjekttildelingen mottok midler til nettopp ordningsarbeid og innkjøp av pakkemateriale til omemballering og magasinering av arkivmateriale. Arbeidet vil pågå videre inn i 2024.

Tilvekst og avhending – helhetlig samlingsutvikling

For å kunne jobbe planmessig og

helhetlig med samlingene, ser vi at det kreves god og langsiktig planlegging i hele organisasjonen, samt tettere nasjonal og internasjonal koordinering. Frem til nå har det i liten grad vært mulig å stille spørsmål ved museumsobjektene verdi. Å ta noe ut av samlingene har av enkelte blitt sett på som kontraktsbrudd med givere, og vært etisk vanskelig å forsvare. I dagens museumslandskap erkjennes det at våre kulturhistoriske samlinger er for store, og at dette ikke er bærekraftig. Det er dyrt å magasinere, og vi har mange lignende objekter i ulike delsamlinger. Noen gjenstander bærer unike historier, men hvor

forskjellige historier representerer hvert objekt. Museene egner seg til å rette oppmerksomheten på overflod i samfunnet, men også på mangel på representasjon. Overflod innenfor enkelte områder gjør at vi ikke har plass til å vokse og speile nye tendenser eller andre grupper i samfunnet. Ny inntakspolitikk og ny strategi for avhending i samlingene må derfor løftes opp, også på Østfoldmuseenes agenda. Vi må jobbe frem strenge inntakskriterier og være modigere når vi formulerer mer bærekraftige avhendingskriterier.

5. TRYGG IVARETAKELSE

Rehabiliteringen av St Olavs Vold åpner Borgarsyssel museum for aktiviteter og funksjoner som kan romme den samskaping vi ønsker oss med lokalsamfunnet. Målet om å få til økonomisk bærekraftig drift og samtidig bidra til bydelutvikling gir «Håp for fremtiden» og skal nå realiseres.

Rehabilitering av magasinet Nye veveri søkes realisert for derigjennom både trygge bygningen, stedets rike industrihistorie og våre kulturhistoriske samlinger.

Brannvern er lagt i trygge og helhetlige rutiner sentralt.

Innergengass-slukkeanlegg er en prioritert oppgave, og i 2023 har vi fått på plass et viktig første økonomisk bidrag fra Fredrikstad kommune. Tiltak som følger av ROS-analyser av kulturhistoriske verdier og liv og helse, inkl. egne risikovurderinger for prosjekter, kanaliseres inn i vårt elektroniske avvikssystem. Løpende planmessig antikvarisk vedlikehold, IPM og vaktmesteroppdrag bestilles og følges opp i samme avvikssystem og involverer mange ansatte.

Museet jobber med å identifisere nedre grenseverdier for temperatur i de viktigste antikvariske bygningene for å unngå fukt. Målet er bedre kontroll med forventet strømforbruk. Det jobbes med prosjektering av energiøkonomiserende tiltak, men dette krever større investeringer. Museet opplever en kritisk situasjon knyttet til oppbevaring og ordningsgrad av våre privatarkiver, og har i 2023 undersøkt om deponi og fagfellesskap med Arkiv Øst kan bidra til løsning for museets samling av privatarkiver. Østfoldmuseene har 3 500 hyllemeter privatarkiver. Arkivene har pga. manglende ressurser måttet nedprioriteres i svært mange år. Ordningsgraden er liten, og store deler av samlingen er lagret under stadig mer utfordrende forhold med fukt og insektangrep.

Arkiv Øst med tilhold i Skjeberg, har plass til å ta imot store deler av materialet og er interesserte i å bygge et faglig fellesskap hvor våre ansatte får ta del. Vi har søkt KUD om varig utøkt driftstilskudd for å kunne inngå leieavtale med Arkiv Øst, heve vår arkivkompetanse og sørge for meningsfull samlokalisering av offentlige og private arkiv i vår region, til glede for publikum og helhetlig kunnskapsgrunnlag for ettertiden.

Avviks- og byggmøter

I 2023 gjennomførte ledergruppa månedlige avviks- og byggmøter med arenakoordinatorerne hvor vi kunne snakke sammen om rutiner i arbeidet med avvik, diskutere gode løsninger og terpe på rutinene sammen.

IPM (Integrated Pest Management), antikvarisk renhold og reparasjoner

Samlingsavdelingen har rutiner for å avdekke insekter og fuktighet, samt sørge for tilrådelig temperatur i våre større magasiner. Insektangrep og fukt er et økende problem ved alle magasiner og depot, og særlig skjeggkre og møll er gjengangere. Vi bruker både tid og ressurser på oppfølging, og innsatsen forsterkes med innleide insektsaneringsfirmaer ved særlig aktive utbrudd.

Med et stadig fuktigere klima blir oppgaven mer og mer omfattende, og belastningen på personal og økonomi øker. Det jobbes med å få til gode rutiner for flere og flere bygg, og samlingsavdelingen lærer opp arenakoordinatorer og annet personale i detekteringsarbeidet.

Det brukes tid på å lære opp arenaenes ansatte i spesialrenhold i antikvariske bygg og i utstillinger, men det vil ta flere år å nå rundt til alle arenaer med rutiner og kompetanseheving. Hver arena, hvert

hus og hver utstilling byr på egne utfordringer, og rutinene må til dels skreddersys i hvert enkelt tilfelle.

Avvikssystemet vårt har gjort det mer effektivt å melde inn og få oversikt over skader på museumsobjekter i antikvariske bygg og utstillinger. Det koster imidlertid både tid og penger å reparere og konservere, så her står det til enhver tid gjenstander i en liten kø. I 2023 har vi utført 4 slike reparasjoner.

Magasiner og depot

Det jobbes fortsatt for ferdigprosjektering og fullfinansiering av gjenstandsmagasinet Nye Veveri. Østfoldmuseene ser også etter løsninger der vi leier oss inn i andres større magasiner og depot. Særlig for vår store samling med historiske privatarkiver fra Østfold (ca. 3.000 hyllemeter), søker vi KUD om økte midler til blant annet leie av andres godt egnede lokaler.

Vi har i 2023 kartlagt alle fotosamlingene i Østfoldmuseene, slik at vi i årene framover kan vurdere hvilke fotosamlinger vi skal beholde lokalt i egne magasiner, og hvilke vi skal samarbeide med for eksempel Nasjonalbiblioteket om å deponere eller fjernlagre.

Risikovurderinger

I 2023 har museet revidert vår Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ved hjelp av verktøyet Crisis Information Management (CIM). Det ble gjort avdelingsvise vurderinger sammen med ansvarlige og utøvende parter lokalt og sentralt i vår HMS-organisasjon. Alle hendelser, årsaker, iverksatte og foreslåtte tiltak ble analysert, og nødvendige forenklinger i oppsett knyttet til mulige «hendelser» ble gjort for bedre oversikt. Dette har samlet gitt et godt underlag for å gå videre i arbeidet med ROS- analysene. Tiltak som

ikke er besluttet/gjennomført, blir lagt inn i avvikssystemet i Simployer, slik at de blir del av vårt operative arbeidsverktøy og nedfelles i organisasjonens økonomiske prioriteringer. De tiltakene som blir besluttet gjennomført, vil få en dato for oppstart og gjennomføring, og danner i neste ledd grunnlaget for en handlingsplan for ROS-analysene.

Driftsavdelingen

2023 har vært et år med mange varierte oppgaver der Driftsavdelingen har bistått avdelingene med utstillingsarbeid, formidling, og avvikshåndtering. Bygningsmessig vedlikehold er likevel vår kjerneoppgave.

Bygningsvedlikeholdet prioriteres ut fra alvorlighetsgrad, og vernegrad på bygget. Tilgjengelige ressurser vil også spille inn i forhold til omfang og type arbeid. Vi bruker avvikssystemet i Simployer for innmeldte løpende vedlikeholdsbehov, samt tilstandsrapporter som revideres

hvert 4 år. Der det er hensiktsmessig og økonomisk forsvarlig leier vi også inn eksterne aktører med rett kompetanse.

Det har vært noe utskifting av personell i driftsavdelingen i løpet av året. Vi er bemannet med fire tømrere, en fagarbeider med drift og vedlikehold, en tømrerlærling og Driftsdirektør. En person er ansatt på pensjonistvilkår og fungerer som vaktmester på Borgarsyssel en dag i uken samt på timebasis ved annet behov. Vi har også i perioder elever fra byggfag utplassert hos oss.

Østfoldmuseene yter vaktmestertjenester til arenaer av relevans og i egne lokaler gjennom driftsavdelingens ressurser. Driftsavdelingens håndverkere skal i hovedsak prioritere bygningsvern og vedlikehold av de antikvariske bygningene. Østfoldmuseene har med bakgrunn i dette, avtale med eksternt vaktmesterselskap for å fristille tid til håndverkerne. Maskin og Utemiljø AS har ansvar for Folkenborg

museum og Trollull fellesmagasin med mulighet for oppdrag også ved museets andre arenaer etter behov.

Brannvern

Arbeidet med å overføre Østfoldmuseenes brannverndokumentasjon i analogt format til digitalt system, ble avsluttet juni 2023 med bistand fra Firesafe. Oppdraget inkluderte dessuten påfyll av manglende dokumentasjon, maler og rutiner. Som et ledd i utvikling av brannvernorganisasjonen i Østfoldmuseene, ble planen om omstrukturering fra tre lokale brannvernleder til én sentral brannvernleder realisert mars 2023. Sentral brannvernleder arbeider videre med å utvikle rutiner og tydeliggjøre roller.

Forbud mot levende lys ble gjort gjeldende fra 1.1.2023. Forbudet gjelder alle arenaer og for samtlige brukere, både egne ansatte, frivillige, samarbeidspartnere, leietakere etc.

BILDE 1 OG 2: BRANNØVELSE PÅ ELINGAARD HERREGÅRD
FOTO: CHRISTINE GUTTORMSEN / ØSTFOLDMUSEENE

6. SOLID KUNNSKAPSPRODUKSJON

Østfoldmuseene prioriterer forskning og utvikling i vår virksomhet. Museet leverer høy kvalitet i vårt FoU-arbeid, og sørger for videreutdanning av ansatte som ønsker å forske og publisere. Vi rekrutterer førstekompetanse hvor dette er hensiktsmessig, og deltar i de nasjonale museumsnettverkene og øvrige faglige nettverk med relevante prosjekter.

Museet holder så mange parallelle prosjekter gående som mulig og nødvendig for å kunne publisere jevnt med fagfelleverderte artikler i årene som kommer, holde kontinuitet i kunnskapsproduksjonen og tilføre virksomheten eksterne midler og kompetanse. Dette krever kontinuitet i arbeidet med infrastruktur, søknadssamarbeid og aktiv nettverksbygging – særlig inn mot universitet- og høyskolesektoren og relevante fagmiljøer. Arbeidet med FoU må være langsiktig og fleksibelt og løpe både parallelt og i forkant av øvrig virksomhet, med de krav til prioritering dette medfører.

Potensialet for å få tilgang til nasjonale og internasjonale prosjektmidler øker med stigende aktivitet og høy kompetanse. Arbeidet tilfører hele virksomheten merverdi, og FoU-team er viktige bidragsytere og premissleverandører til alt utviklingsarbeid. FoU bidrar til teori- og metodeutvikling, samt mer kunnskapsbasert forsknings- og formidlingsarbeid.

Mål for forskning i Østfoldmuseene

Østfoldmuseene har som mål å etablere seg som en synlig forskningsinstitusjon og attraktiv samarbeidspartner, gjennom økt innsats og systematisk arbeid over en treårsperiode. Forskning og utvikling (FoU), tar utgangspunkt i samlingene og virksomhetens

kunnskapsbehov – og bidrar med ny kunnskap som formidles gjennom vitenskapelig publisering, museets utstillingsarbeid, pedagogiske tilbud og øvrig formidlingsvirksomhet.

Museet skal etablere nye og videreutvikle pågående samarbeidsrelasjoner museer i sektoren, forskningsmiljøer i universitets- og høyskolesektoren og eksterne aktører innen forvaltning, frivillighet og næringsliv, for å komme i posisjon til å søke regionale, nasjonale og internasjonale ordninger om midler til FoU-prosjekter, i tråd med museets overordnede strategi og faglige satsningsområder.

Organisering og forskningsinfrastruktur

For å styrke satsningen på forskning, har ØMs Forskningsdirektør etablert et FoU-team som bidrar til å utvikle forskningsinfrastruktur internt og i samarbeid med museumsnettverk og relevante eksterne aktører. Teamet bistår med veiledning, kompetansebygging og søknadsskriving og er en støtte for forskningsdirektøren. Det er videre opprettet et internt FoU-forum, som utgjør en faglig møteplass for ansatte som er involvert i FoU-prosjekter som Østfoldmuseene deltar i. Forskningsdirektøren leder og koordinerer FoU-teamet og FoU-forum, og forankrer arbeidet i Østfoldmuseenes ledergruppe.

For å legge til rette for bedre rammer for forskning i museet, jobbes det kontinuerlig med å utvikle infrastruktur med tilgang til nye verktøy, inkludert lisenser for digitale referanse- og analyseverktøy, som for eksempel forskningsrapporteringssystemet Cristin. Per desember 2023 er 14 ansatte i Østfoldmuseene registrert som brukere med tilgang til å registrere publikasjoner i databasen,

i tillegg til en som har gått av med pensjon.

FoU-arbeid i tilknytning til kulturminner i og ved vann har blitt styrket i 2023. Herunder regnes to pågående forskningsprosjekter, kystkulturkonservatoroppgaver, fartøyvernkonsulentoppgaver, men også tømmerfløting/treforedling og tekniskindustrielle kulturminner slik som sluseanlegg med tilhørende bygningsmiljø. Fagområdet er under kontinuerlig utvikling og må avgrenses og defineres i tråd med ambisjoner for forskning i virksomheten.

Kompetanseutvikling og delingskanaler

Østfoldmuseene har fire ansatte med doktorgrad. To av disse er tilknyttet FoU-teamet (avdeling for Forskning og utvikling fra og med 2024). Fire ansatte har autorisasjon som konservator fra NMF. To ansatte har autorisasjon som førstekonservator NMF, hvorav den ene av disse også har en doktorgrad.

Forskningskompetansen i Østfoldmuseene skal styrkes, i tråd med forskningsplanen fra 2017. Revisjon av forskningsplanen ferdigstilles i 2024. Som grunnlagsmateriale til planen, ble det på høsten gjennomført en kompetansekartlegging i form av en brukerundersøkelse.

Østfoldmuseene har videreført ordningen med å tilby ansatte med mastergrad videreutdanningen Vitenskapelig publisering for museumsansatte (MUSE620/621), ved Universitetet i Bergen. Ingen deltok på MUSE620/621 i 2023, men to ansatte jobber med artikler fra kursdeltakelse tidligere år, hvorav den ene leverte eksamen til UiB våren 2023 og jobber for å sende artikkelen til tidsskrift i 2024.

Østfoldmuseenes ansatte deltar i flere faglige nasjonale og internasjonale museumsnettverk, og på relevante konferanser i tilknytning til forskning- og utviklingsarbeid på arenaene, for å holde seg oppdatert på forskningsfronten. Museet har koordinatortrollen for museumsnettverket for herregårder (Herregårdsnettverket) og arrangerte sammen med Vestfoldmuseene - Larvik en nettverkssamling på Larvik Herregård i mai 2023. Koordinatoren var også med i arrangementskomitéen for det nordiske slotts- og herregårdsnettverket, som ble arrangert i september i regi av Stiftelsen Norsk Folkemuseum, og som hadde over 60 deltakere fra Norden og flere europeiske land. Østfoldmuseene bidro med en presentasjon om hvordan ICOMs nye museumsdefinisjon slår ut i forhold til utviklingen ved Østfoldmuseenes to herregårdsmuseer. Videre har museet har et styremedlem i fagseksjonen for forskning i Norges museumsforbund, som arbeider nasjonalt for museumsforskningens vilkår. Medlemmet var fagseksjonens representant i arrangementskomitéen for Museenes forskerkonferanse 2023, som ble arrangert ved Oslo Museum i november. Østfoldmuseene deltok med en presentasjon av fremtidsvisjon for museumsforskning, i tråd med konferansens overordnede fremtidstema.

FoU-teamet har bidratt med opplæring og veiledning av deltakere i FoU-forum i forbindelse med pågående forskningsprosjekter og forskningssøknader. I 2023 har det vært arrangert månedlig skriveretreat; Shut Up and Write (SUW), et tilbud til ansatte som deltar i ett eller flere forskningsprosjekter.

Dialogen med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og Høgskolen i Østfold (Hiof), for å styrke forskning- og formidlingssamarbeidet mellom partene er videreført i 2023. Intensjonen er at ansatte og studenter kan delta i samarbeidsprosjekter som naturlig vil bidra til å utvikle felles nettverk for forsknings- og formidlingsprosjekter i årene fremover. Forskningsdirektøren inngår i Hiofs forskningsutvalg. Samarbeidet har ført til konkrete planer om forskingssamarbeid, med første oppstartsmøte i 2024. Ansatt i FoU-teamet bidro med en gjesteforelesning på bachelor/masternivå på NMBU om herregårdslandskapet i Østfold og de adelige herregårdene.

FoU arbeider også for å styrke båndene og samhandlingen med andre relevante, vitenskapelige miljøer. Ett av to forslag til mastergradsprosjekter på tematikk knyttet til Østfoldmuseenes samlinger, som ble presentert for kommende mastergradstudenter ved museologi- og kulturarvsmasterprogrammet ved IKOS, UiO, høsten 2023 skal etter planen realiseres i 2024. Østfoldmuseene stiller med relevant veiledning. Målet er at prosjektet vil skape ny kunnskap for Halden museum/Rød Herregård i forvaltning og formidling.

Videre var Østfoldmuseene ved FoU, sammen med Næs Jernverksmuseum, medarrangør av Jernverksseminaret 2023. Seminaret ble holdt i Moss og Halden i begynnelsen av september. Flere ansatte i Østfoldmuseene bidro med seminarinnlegg og omvisninger.

Østfoldmuseene har i 2023 etablert seg som ny deltaker i Demokratinetttverket, og vil spille en mer aktiv part i nettverket i årene

som kommer, i tråd med øvrige satsningsområder i ØM. Museet er aktive i flere av de faglige nasjonale museumsnettverkene og har i 2023 kartlagt og identifisert disse med hensyn til deltakere og aktivitetsnivå. Flere ansatte har deltatt i utvalgte årlige nettverkssamlinger for å dele og høste kompetanse og erfaringer på tvers av deltakerinstitusjonene – og for å komme i posisjon til å delta i framtidige søknader/ forskningsprosjekter i nettverkene.

FoU-teamet har gjennom 2023 arbeidet aktivt for å styrke samarbeidet med Samlingsavdelingen og museets formidlingsvirksomhet, med en ambisjon om å gjøre forskningen relevant for publikum og for å aktivisere museets omfattende samlinger. Et viktig ledd i dette arbeidet er å legge inn samlingsforvaltningsoppgaver og formidling gjennom digitale og materielle utstillinger – og undervisningsopplegg, i søknader om forskningsmidler. Innsatsen har blant annet bidratt til et tett samarbeid mellom FoU og Samlingsavdelingen gjennom forskningsprosjektet «NorWhite – How Norway made the world whiter», som fikk tilslag fra Norges forskningsråd i 2022 med oppstart i 2023. Prosjektet skal blant annet utforske hvordan teknologisk innovasjon har gjort verden hvitere gjennom å koble sammen de utfordrende temaene: hvithet, teknologisk innovasjon og masseutnyttelse av naturressurser i én enkelt case-studie. Østfoldmuseene har også fått midler til å etablere et museumsnettverk for Folkeforskning i samarbeid med Kulturhistorisk museum og Norsk folkemuseum. Prosjektperioden er på to år med oppstart i 2024.

Bærekraftsperspektiv i museets forskningsarbeid

Østfoldmuseene deltok i fem forskningssøknader til Kulturrådets Museumsprogram i 2021, én av dem som prosjektleder. Tre av søknadene fikk tilslag; 1) FLYT: forskning og formidling om bærekraft i museene, 2) Kjønnets verdi i et museumshierarki – om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum, 3) Jerntid – De gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene. Alle bidragene har et bærekraftsperspektiv med referanser til Agenda 2030. Prosjektene er i rute i henhold til leveranser og framdriftsplaner.

I 2023 ble antologien *Tingenes Metode – Museenes kunnskapstopografi*, utgitt på Museumsforlaget, med lansering i juni. Boken er et resultat av forskningsprosjektet, *Museenes kunnskapstopografi: Kollektiv kunnskapproduksjon som museumsfornyelse*, som fikk midler fra Kulturdirektoratet (2017-2020). Boken har fått gode anmeldelser i flere fagtidsskrifter og har kommet inn på pensum ved IKOS, UiO. Østfoldmuseene er medredaktør og bidrar med fire artikler og forord i publikasjonen.

Forskningsprosjektet *Løsarbeideren og standardarbeideren: Tilknytningsformer i arbeidslivet i et historisk perspektiv*, er fortsatt under arbeid og oppdatert framdriftsplan for publisering av antologi legges frem i 2024. Østfoldmuseene bidrar med en artikkel i antologien.

Prosjektet *Opphøyet og oversett: Herregårdsmuseets plass i den norske erindringstopografien*, ble ferdigstilt i 2022, med boklansering i 2023. Østfoldmuseene bidro med faglig innhold i form av to artikler og fotoredaksjonelt arbeid i boken.

Østfoldmuseene deltar videre i tre forskningsprosjekter og ett nettverksprosjekt med støtte fra Norges forskningsråd (NFR), deriblant; *pARTicipED: Empowering student teachers as agents of change in cross-sectorial collaborations using The Cultural Schoolbag (TCS) in Norway as learning platform*, og *FoodLessons: Culinary Heritage*

as a Resource in Developing "Food Nation Norway 2030, som begge prosjektene løfter frem betydningen av bærekraftsmålene og adresserer Agenda 2030 gjennom betydningen av bærekraftig verdiskaping, involvering og samarbeid, som på ulike måter griper inn i de tre bærekraftsdimensjonene; sosiale forhold, miljø/klima og økonomisk bærekraft. Førstnevnte prosjekt har sluttkonferanse våren 2024, og *FoodLessons* avsluttes samme år.

Mangfold og involvering i museets kunnskapproduksjon

Det er et uttalt mål at både teoriutvikling, metodeutvikling og formidling fra forskning i museet skal inkludere mangfoldsperspektiver. Østfoldmuseenes delprosjekt i Kulturrådsprosjektet *Kjønnets verdi i et museumshierarki*, har et skeivt blikk på samlingene. Deltaker i prosjektet publiserte en vitenskapelig artikkel i *Norsk museumstidsskrift*, i 2022, som ligger til grunn for utstillingsarbeid i 2023. Museenes *Kunnskapstopografi*-prosjektet, hvor flere av Østfoldmuseenes ansatte bidrar med empiri, tekster og redaksjonelt arbeid i antologien som ble utgitt våren 2023, retter søkelyset mot kunnskaping gjennom involvering og medvirkning av enkeltindivider og eksterne aktører i utstillings- og utviklingsarbeid i museene. Østfoldmuseene vil inkludere mangfoldsperspektiver i sitt FoU-arbeid, gjennom fokus på kjønn, klasse, etnisitet og andre sosiale kategorier i forskningsprosjektene. I

denne forbindelse ble det produsert en dynamisk likestillingsplan som ble publisert i 2023.

Videre har Østfoldmuseene samarbeidet med Bydelskontoret i Sarpsborg kommune om et involveringsprosjekt for å åpne for flere stemmer i museet og i byen i tilknytning til et byutviklingsprosjekt/områdesatsning. Samarbeidet har blant annet resultert i en filmproduksjon om det å være ung i Sarpsborg, gjennomført av Ungdommens Kulturhus, med støtte fra blant annet Museumsforbundet og Sarpsborg kommune v/områdesatsningen. Filmen ble vist utendørs på arbeiderbrakka St. Olavs Vold, med et stort antall publikummere i mars 2023. I denne forbindelse gjennomførte vi en salongsamtale med representanter for byens ungdom og Østfold Internasjonale Teater, som museet har etablert et samarbeid med om hvordan jobbe med medvirkning i FoU. En planlagt popup-utstilling fra prosjektsamarbeidet skulle vært gjennomført i 2023, men er utsatt til høsten 2024. Prosessen resulterte også i en kronikk om folkeforskning og medvirkning, publisert i tidsskriftet *MUSEUM* våren 2023.

Immateriell kulturarv i museets forskning

Flere av de forskningsprosjektene Østfoldmuseene deltar i retter søkelyset mot immateriell kulturarv – om ikke eksplisitt i museets bidrag, så i flere av arbeidspakkene og nettverkene. Østfoldmuseene har

gjennom hele 2023 hatt tett dialog med andre partnere iblant annet Food Lessons-prosjektet om hvordan museene kan få et mer bevisst forhold til kulinarisk kulturarv. Østfoldmuseene tok i 2022 initiativ til en minne-innsamling i samarbeid med Maihaugen. Minne-innsamlingen, ble lansert under Arendalsuka i 2023, på et eget arrangement om Kulinarisk kulturarv, på KUBEN i Arendal. Gjennom året har Østfoldmuseene v/ Borgarsyssel museum og FoU jobbet med å eksperimentere og løfte frem immateriell kulturarv som grønn kulturarv, gjennom revitalisering av Klosterhagen på Borgarsyssel og i tett samarbeid med museets gartner og museumspedagog (på Borgarsyssel). Arbeidet har gitt ny teoretisk og praktisk kunnskap om håndbåren kunnskap og immateriell kulturarv som videreføres i 2024.

Forskningsforberedende arbeid

Østfoldmuseene er opptatt av å utvikle ny kunnskap gjennom forskningsforberedende arbeid, og jobber derfor med å utnytte det potensialet som ligger i å systematisere og dokumentere pågående arbeid, som på et senere tidspunkt vil kunne utvikle seg til et forskningsprosjekt.

Det er et langsiktig mål å utvide utstillingene på Elingaard, evt. ved bruk av kjelleren, for å formidle mer av herregårdshistorien, særlig 1500-1700-tall. Flere forskningsforberedende aktiviteter og forskning som bidrar til den er samlet under navnet Visdommens hus. En vitenskapelig artikkel har blitt antatt til Journal of the History of Collections og revidert versjon er sendt inn i desember 2023. Artikkelen bidrar som den første forskningspublikasjonen med en omfattende studie av Norges rolle i 1600-tallets samlings- og

kuriositetskultur.

Arbeidet med delprosjektet i FLYT-prosjektet, «Jens Bjelkes kunnskaper om skog. Bærekraftsstenkning på 1600-tallet», har også frembragt omfattende kunnskaper om Jens Bjelke og hans tid, og større kjennskap til forskningslitteratur og kildemateriale. Et lovskrift, Christian IVs Store Recess, utgitt i 1643, som Jens Bjelke bidro til å utarbeide, har blitt innkjøpt til museet.

Åpningen av tjenerskapets utedøer på Rød til sesongen 2022 ble kombinert med publiseringen av et kultur- og arkitekturhistorisk essay av herskkelig doarkitektur gjennom tusen år i Norge. Funnene ble presentert for forskere i den kulturvitenskapelige forskningsgruppen KUFO ved Karlstad Universitet i desember 2023.

Restaureringen av hagepaviljongen på Rød med midler fra Nora og Ole Anker-Raschs Stiftelse Til Fremme Av Kulturelle og Ideelle Formål gir mange nye kilder til bygningens og Røds historie. Ulike former for forskningsforberedende arbeid er utført av museets ansatte (oppmåling) og eksterne konsulenter (restaurering av fasade, undersøkelser av interiøret). Arbeidet med å sortere og arkiveres materialet som underlag for forvaltning og for en arkitektur- og kulturhistorisk artikkel, har blitt utsatt.

Som en del av et prosjekt om verftsindustri har det vært arbeidet med arkiv som vil bli en del av prosjektets sluttprodukt. Her kan nevnes arkivet etter Glommen mekaniske verksted og arkivet på Fetsund lenser.

I forbindelse med fredingen av D/S Turisten har det i 2023 vært arbeidet

med spørsmål knyttet til interiør, Østfoldmuseenes gjenstander fra båten i tillegg til båtens generelle historie. Det har videre vært arbeidet med koordinerings og saksbehandlingsoppgaver knyttet til IOD N-53 Huttetu.

FoU har deltatt i flere høringsrunder i tilknytning til fagområdet kulturminner ved vann, som innspill til Riksantikvarens høringsrunde om Kystens kulturmiljøer.

I 2022-23 har Elingaard blitt involvert i et forskningsprosjekt om herregårder rundt Østersjøen, ledet fra Universitetet i Greifswald. Dronefotografering og georadarscan ble utført høsten 2022 og museet fikk ta del i foreløpige data under våren 2023. Dataene vil etter hvert deles med Østfoldmuseene og med vår tillatelse publiseres open access. Prosjektet vil kunne gi ny og ønsket kildemateriale til Elingaards eldre hage- og bygningshistorie.

Det har blitt tilrettelagt for forskningsforberedende arbeid, intervju, veiledning og formidling for eksterne fartøyvernprosjekt som for eksempel «Wiel Gedde».

Oversikt over deltakelse i pågående forskningsprosjekter

Omtale av forskningsprosjekter som Østfoldmuseene er involvert i som partner/deltaker, finnes på museets nettsider: <https://ostfoldmuseene.no/forskning>. Nettsiden oppdateres fortløpende.

Forskningsprosjekter under arbeid/avsluttet i 2023:

- Museenes kunnskapstopografi: Kollektiv kunnskapsproduksjon som museumsfornyelse (2017-2021). Avsluttet i 2023.
- Løsarbeideren og standardarbeideren: Tilknytningsformer i arbeidslivet i et historisk perspektiv (2018-2021). Pågående.
- Opphøyet og oversett: Herregårdsmuseets plass i den norske erindringstopografien (2019-2022). Avsluttet i 2022, med boklansering i 2023.
- pARTicipED: Empowering student teachers as agents of change in cross-sectorial collaborations using The Cultural Schoolbag (TCS) in Norway as learning platform (2021-2023). Pågående.
- FoodLessons: Culinary Heritage as a Resource in Developing «Food Nation Norway 2030» (2021-2024). Pågående.
- FLYT: Forskning og formidling om bærekraft i museene (2022-2024). Pågående.
- Kjønnsverdi i et museumshierarki: Om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum (2022-2024). Pågående.
- Jerntid: De gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene (2022-2024). Pågående.
- Nye perspektiv på norsk verftshistorie (2023-2025). Pågående.
- NorWhite: How Norway made the world whiter (2023-2027).

Forskningsprosjektet Flyt går inn i sitt siste år, men avsluttende rapportering og publisering av antologi, hvor Østfoldmuseene bidrar med to artikler.

Østfoldmuseenes bidrag inn i Verftshistorieprosjektet vil være en artikkel med arbeidstittel: «Fløtingens fartøy – Kapital og kunnskap». Arbeidet med artikkelen innebærer samarbeide med flere fartøyvernmiljøer og lokalhistorikere. Pågående arbeid med arkivet etter Glommen mekaniske verksted, i samarbeid med Fredrikstad Byarkiv, har også frembragt kunnskap, som vil implementeres i artikkelen. På samme måte finnes relevant

materiale i arkivet på Fetsund lenser. Verftshistorieprosjektet har deltakere fra hele landet. I 2023 var det 3 samlinger, hvorav en var fysisk, i tillegg til et 2 dagers skriveseminar (SUW). Østfoldmuseenes artikkel og empirien som ligger til grunn, vil også gi grunnlag for en kuratert digital utstilling i VirtueltMuseum.

I forbindelse med at Østfoldmuseene vil vitalisere Elingaard og skape ny kunnskap om gårdens historie har FoU forsket på kuriositets- og samlingskulturen på 1600-tallet, som Bjelkefamilien på Elingaard bidro sterkt til. Et første artikkelutkast ble akseptert og en revidert versjon, «Curiosities in the far North.

Collecting networks in Norway 1600-1730», ble sendt inn til tidsskriftet Journal of the History of Collections (Oxford University Press) i desember 2023. Artikkelen, som vil bli publisert i 2024, forandrer bildet av Norges museums- og samlingshistorie, og flytter dets antatte begynnelse tilbake fra midten av 1700-tallet til omkring år 1600.

De årlige bunndyrunderøkelsene knyttet til overvåkingen av eutrofe bekker og elver i Haldenvassdraget ble gjennomført høsten 2023, som i år inkluderte 8 lokaliteter i Aremark kommune, 6 i Halden, 2 i Aurskog-Høland og 1 i Marker. De fire nevnte kommunene

har siden 2022 samarbeidet om en interkommunal plan for naturmangfold, og Østfoldmuseenes biolog Catharina Broch har i 2023 skrevet kunnskapsgrunnlaget til denne planen. Videre har biologen vår deltatt på kartlegging av elvemusling i Mjerma, av fremmede arter i Iddefjorden, og av det biologiske mangfoldet i Gjølssjøen i forbindelse med innsjørestaureringen som pågår der.

Publisering i Østfoldmuseene

I 2023 publiserte ansatte ved Østfoldmuseene en fagfelleverdert artikkel og 18 ikke-fagfelleverderte publikasjoner, inkludert en antologi, en artikkel på Digitalt museum, en kronikk, samt faglige konferansebidrag og seminarpresentasjoner. En oversikt over alle publikasjoner av ansatte i Østfoldmuseene ligger på <https://ostfoldmuseene.no/forskning/fagfelleverderte-artikler>.

Artikkelen på Digitalt Museum kan også søkes opp i <https://digitalmuseum.no/>. Øvrige publikasjoner kan søkes opp i databasen Oria: <https://oria.no/> og/eller Cristin: <https://app.cristin.no/>

Oversikt over deltakelse i nasjonale museumsnettverk og øvrig nettverkssamarbeid

Østfoldmuseene er deltakere i en rekke nettverk, nasjonalt og internasjonalt. Østfoldmuseene er ansvarlig for det nasjonale museumsnettverket for Herregårder. Alle nettverk som Østfoldmuseene deltar i, skal være relevant for ansattes faglige arbeid og svare til Østfoldmuseene sine overordnede målsetninger og strategier. Oppe til høyre gis en kort beskrivelse over de viktigste nettverkene.

Museet deltar i følgende faglige nasjonale museumsnettverk:

- Nettverk for formidling av kulturhistorisk fotografi
- Nettverk for minoriteter og kulturelt mangfold
- Nettverk for arbeiderkultur
- Nettverk for teknologi- og industrihistorie
- Nettverk for drakt og tekstil
- Demokratinetttverket
- Nettverk for kvinnehistorie
- Nettverk for fiskerihistorie og kystkultur
- Sjøfartsnettverket
- Skognettverket
- Herregårdsnettverket

En oversikt over hvilke faglige nasjonale museumsnettverk museet deltar i ligger på ostfoldmuseene.no: <https://ostfoldmuseene.no/forskning/forskningsrelaterete-prosjekter-og-nettverk>

Østfoldmuseene deltar også i faglige nettverk innenfor ulike fagområder i museumssektoren, som for eksempel Arkivnettverket og Ruinnettverket. Museet deltar videre i relevante nettverk for sine fag- og ansvarsområder som It-tjenester, reiseliv og arbeidsgiverrelaterede nettverk. Dette er nettverk som KulturIT museumsnettverk, e-kultur, KulturNav, og Virkenettverk. Noen nettverk er av mer regional karakter, som Arkivets nettverk for fylkeskoordinerende ledd. Østfoldmuseene er videre med i styret til Blue Shield Norge. Komiteen har som formål å samle og spre informasjon, samordne innsats og påvirke myndigheter og fagprofesjoner til å ivareta kulturarven under væpnede konflikter eller ved katastrofer.

Norges museumsforbund har en rekke fagseksjoner, og Østfoldmuseene er representert i flere av disse. Førstekonservatoren herregårder har i 2023 sittet i fagseksjonen for forskning, mens direktør har vært leder av Seksjon for museumsledelse.

Østfoldmuseene har dessuten en ansatt som er vararepresentant til styret i fagseksjon for immateriell kulturarv. Museet har deltatt på møter i seksjonene, det årlige museumsrådet som i 23 var lagt til Stavanger, samt det årlige seminaret for museumsledelse som i 23 var lagt til Harstad. Østfoldmuseene var representert på Kulturdirektoratets Museumskonferanse i Bodø i oktober og MuSaDel-konferansen i Trondheim om rekruttering til museumsbransjen i regi av NTNU og Museet Arven.

Internasjonalt nettverksarbeid

Fredrikshalds Teater har nok en gang hatt plass i styret for *Perspectiv* – association of historic theatres in Europe. Videre er museets representant koordinator for Nordisk nettverk for historiske teatre. Begge disse oppdragene bidrar til kunnskaps- og nettverksbygging innen et svært spesialisert fag.

7. RELEVANT FORMIDLING

Vår utadrettede virksomhet står i tett relasjon til FoU og samlingene. Vår overordnede strategi, særlig understøttet av Delplan for likestilling og mangfold, samt Delstrategi for frivillighet er styrende for våre prosjekter. Samordning og utvikling er drevet fremover av våre faggrupper: Utstillingsgruppe, Pedagoggruppe og Programmeringsgruppe, støttet opp av vår publikumsansvarlig.

Publikumsansvarlig skal sikre kvalitet, bistå ved rekruttering og opplæring i vår førstelinje mot publikum, samt sørge for HMS og felles profil utad. Publikumsansvarlig bistår med koordinering av vår felles programmering og er et viktig bindeledd mellom Programmeringsgruppa og vårt kommunikasjons- og markedsteam PULS.

Pedagoggruppa som ble etablert høsten 2023 skal øke kvaliteten på vår pedagogiske virksomhet, særlig med tanke på relevans og medskaping, samt øke volum gjennom tettere dialog med skolene og gjenbruk/flerbruk av tilbud på flere arenaer. Kvalitetssikring og økt kapasitet gjøres mulig innenfor rammene ved at våre pedagoger og formidlere jobber planmessig i team etter omforent årshjul.

Utstillingsgruppa som også ble etablert høsten 2023 skal bidra med planmessighet, kartlegging av kompetanse og ressurser, intern bestillingskompetanse og prosjektledelse i arbeidet med videre utvikling og fornying av våre utstillinger.

Borgarsyssel museum

Arrangementet «Åpne dører – Alt var bedre før?» ble gjennomført i mars i samarbeid med elever fra videregående skole, ungdommens

kulturhus og byutviklere i Områdeløftet i Sarpsborg. Høydepunktet var filmfremvisning på fasaden av St Olavs Vold. Med midler fra «Inkluderende museer - Kulturkunnskap- og arbeid som katalysator for god inkludering», Norges museumsforbund, og Områdesatsningen i Sarpsborg kommune hadde prosjektet «Sarpe Diem UNG» samlet ungdommer fra Ungdommens Kulturhus. Ungdommene som deltok i prosjektet, produserte en kortfilm av og med ungdom. Filmen handlet om ungdommens forhold til byen, framtidsdrømmer og tanker om hva som skal til for at byen, bydelen og museet skal være et godt sted å være. Ungdommene har bidratt som informanter, medforskere og produsenter – og var dermed involvert i hele prosessen frem mot visning.

Det overordnede formålet med prosjektet har vært – og er – å skape en opplevelse av tilhørighet til byen, bydelen – og til museet som et musealt byrom. Prosjektet har til hensikt å skape kunnskap om hvordan drive medvirkning med unge innbyggere, og bygger på kunnskap utviklet gjennom arbeidet med forskningsprosjektet Museenes kunnskapstopografi, som ble avsluttet i 2023.

Det tette samarbeidet mellom Borgarsyssel og Østfoldmuseenes forskningsarbeid bidro blant annet til kronikken Forskning for folk flest, i tidsskriftet Museum, som problematiserer folkeforskning og ung involvering i steds- og museumsutvikling. Prosjektet videreføres gjennom ulike samarbeidsprosjekter i 2024, for å sørge for varig kunnskap og overføringsverdi til aktører som ønsker verktøy og inspirasjon til involvering av ungdom i medvirknings-

og stedsutviklingsprosjekter hvor mangfold, inkludering og medborgerskap vektlegges.

Moss by- og industrimuseum

I 2023 har Moss by- og industrimuseum konsentrert seg om å arbeide fram en ny basisutstilling. Dette arbeidet har tatt opp mye av avdelingens ressurser. På formidlingssiden har museet likevel hatt besøk av alle 8. klassene i Moss og Rygge. Avdelingens DKS-tilbud, «Modern Times», gir en innføring i industrialiseringens ABC. I «Modern Times» får elevene en rask innføring i industrialiseringen, før de får vite mer om prinsippene for arbeidsdeling.

Museet har også satset på omvisninger i Konvensjonsgården i 2023, og har holdt en rekke omvisninger og miniforedrag. Disse omvisningene og miniforedragene har både vært for grupper som har bestilt omvisning og annonserte arrangementer åpne for et allment publikum, med forhåndssalg av billetter.

Museet har også satset på en rekke familiearrangementer i ferier og høytider, som har vært populære. I 2023 har Moss by- og industrimuseum for eksempel invitert til følgende arrangementer:

- Lær å lage ull med plantefarger (vinterferien)
- Påskeharen har gjemt eggene våre (Påskan)
- Musejakt (høstferien)
- Nissejakt (Førjulen)

Halden museum

I august var alle nye 9.-klassinger i Halden innom Rød Herregård, Fayegården, Fredrikshalds teater og Fredriksten museum i regi av Skolestartfestivalen. Initiativet kom fra Halden kommune som ønsket å starte skoleåret med å gi elevene opplevelser i noen av hjembyens viktigste historiske bygg. Målet for dagen var å bygge en følelse av tilhørighet til Halden og et fellesskap blant ungdommene.

Halden museum – Fayegården

arrangerte åpen dag lørdag 2. september. Det er mange forventninger knyttet til utstillingsåpning ved det nye museet, samtidig som det er lang prosess å skulle ferdigstille en utstilling. For å gi publikum en sniktitt på hva som kommer, ferdigstilte vi en svært enkel installasjon, hvor vi gjenbrakte tidligere utstillinger. Videre ble det holdt foredrag om veien videre for museet, publikum ble invitert til å bidra ved museet vårt og det ble holdt takketaler til samarbeidspartnere og bidragsytere. Det ble et svært vellykket arrangement med flere hundre besøkende.

Lørdag 9. september var Halden museum – Fayegården vertskap for strikkefestivalen i Halden. Denne dagen ble det holdt ulike kurs i utstillingslokalet vårt, med håndarbeid og særlig strikking som tema. Dagen ble svært vellykket, med godt besøk på kurs og foredrag. I etterkant av festivalen har det blitt avgjort at Halden museum – Fayegården skal være vertskap også i 2024.

Tirsdag 12. september arrangerte Halden museum sitt første Vin&Viten, et formidlingskonsept hvor vi kobler spennende, interessante og morsomme foredrag om historiske temaer, med et avslappet og hyggelig

miljø. Målet er å gjøre Haldens historie mer tilgjengelig for et bredere publikum, og kveldens tema var «Musikkbyen Halden». Denne kvelden hadde vi besøk av tre lokale personligheter, med ulik tilnærming til musikk og musikkbyen Halden, som prøvde å gi publikum svar på hvorfor akkurat Halden har et så rikt og variert musikkmiljø.

I forbindelse med Kultur natt i Halden 15. september var Halden museum vertskap for to Sanntids-konserter med Det norske Blåseensemble, samt utdelingen av kunstnerstipend fra Otilie og Frithjof Byes Minnefond. Museet var åpent med gratis inngang frem til klokken 23.

I uke 41 og 42 gjennomførte Halden museum første del av prosjektet «Innrås», et samarbeidsprosjekt mellom Østfoldmuseene og Halden videregående skole. I to uker jobbet elevene i en 3.klasse ved Halden videregående skole med å lage/forberede deler av Halden museums aller første utstilling i Halden museum – Fayegården. Elevene fikk innføring i å skrive museumstekster, lete etter og faktasjekke/dokumentere informasjon, bevaring og behandling av museumsgjenstander og enkel utstillingsdesign. Resultatet av arbeidet blir å se på utstillingen som åpner lørdag 8. juni i Halden museum Fayegården.

Fredrikshalds teater hadde i 2023 godt besøkte teaterforestillinger med Fredrikshalds teaterselskap, Østfold internasjonale teater og Juleselskapet: Figaros bryllup, Don Quijote og Reisen til Julestjernen. Det ble også arrangert en rekke konserter i teateret med god bredde: korkonserter, klassiske konserter og ikke minst Operafestivalen i juni, i tillegg til Ole Evenrud, Haldensangboka osv. Det var også mye folk i teateret under

Barnas Verdensdager i månedsskiftet august/september. Ellers ble det gjennomført en rekke foredrag og medlemsmøter med historielaget Haldens Minder. Fredrikshalds Teater har også blitt brukt av Halden kommune til visler i 2023.

På **Rød herregård** ble det i tillegg til sommersesong og ordinære omvisninger gjennomført 4 arrangementer: vår- og høstdagnad, påskearrangement i april, samt høstmarked i september. Påskerebusen i hagen og fuglekasseverksted i Gartnerboligen var godt besøkt. Under høstmarkedet var det åpent museum der publikum kunne se hovedhuset sammen med våre unge verter, finansiert av Viken fylkeskommunes midler til sommerjobb for ungdom.

I tillegg har det vært arrangert konserter i ballsalen under henholdsvis Mozartfestivalen i april og Kammerfest i Østfold i juni, i eksternt regi. To kurs i kransebinding ble holdt i Gartnerboligen ved lokale Hanesætre Slow Flowers i november.

Via NAV fikk flyktningfamilier i Halden en omvisning i museet i juli. I september holdt Østfoldmuseene et seminar om jernverk i Østfold i samarbeid med Næs Jernverkmuseum. I den anledning fikk 42 seminardeltakere omvisning i Rødshagen og i museet med vekt på jernovnene. I november fikk museumskolleger fra Eidsvoll 1814/ Norsk Folkemuseum omvisning på Rød Herregård. Under julemarkedet var det 123 besøkende på **Fredriksten museum**.

I løpet av 2023 hadde Fredriksten museum besøk av mange skoleklasser. Tilbudet til skolene tilrettelegges etter avtale med lærer, og omvisningene omfatter gjerne en rundtur på festningsområdet i

tillegg til utstillingen i selve museet. Omkring 350 elever deltok på slike omvisninger. I tillegg besøkte 400 elever Fredriksten museum under skolestartfestivalen.

Haldenvassdragets kanalmuseum

«Oppdrag edelkreps» som ble lansert i 2023 er et brettspill om natur- og kulturhistorien til edelkrepsen, som er en sterkt truet art med en naturlig utbredelse i store deler av Østfold. Spillet er laget i samarbeid mellom Haldenvassdragets Kanalmuseum, Aurskog-Høland bygdetun (Museene i Akershus) og Utmarksforvaltningen, og har som mål å gi barn og unge økt kunnskap og engasjement for lokalt arts mangfold. Spillet som vil brukes i undervisningsopplegg på museene.

Vadmelsbanden er et kompani som kombinerer film, utstillinger og forestillinger i sine teaterprosjekter. Over et to-årig samarbeid med Østfold internasjonale teater, har banden brukt Østfold som et bakteppe for en episk fortelling om «Mannen og kråka» basert på middelalderballaden «Kråkevisa». I 2023 besøkte Vadmelsbanden Kanalmuseet i august hvor de filmet nye scener med fløterbrakka på nattestid i Ørje sluser, i tillegg til at de gjennomførte multi-arrangementet "Trehodet" som inkluderte filmvisning, en egen utstilling inne på Kanalmuseet og en langvarig performance ute på dampbåtbygga.

Den 7. og 8. september arrangerte Kanalmuseet kurs om istidskreps i samarbeid med den lokale foreningen Müller-Sars biologiske stasjon, med foredrag fra flere eksperter på området. Kurset hadde 15 deltakere fra Norsk Skogmuseum, Stavanger Museum, Randsfjordmuseet, Vitenmuseet NTNU, Biofokus og fra lokalmiljøet.

Kanalmuseet har hatt undervisningsopplegg med feltarbeid for flere skolegrupper innenfor temaet lokalt naturmangfold. De fleste av disse skolegruppene var fra de nærmeste lokalskolene. Selv om vi skulle ønske besøk fra skoler i en større omkrets til museet, er dette vanskelig fordi barne- og ungdomskolene har begrenset med midler til busstransport. Undervisningstemaene vi har tilbudt i 2023 omhandler temaene truede måkefugler, istidskreps og småkryp i ferskvann, og så har vi jobbet med å utvikle nye opplegg om edelkreps, om ulv og den lokale kulturhistorien knyttet til Ørjes dampbåter. Realiseringen av de nye oppleggene er avhengig av videre finansiering av brettspillet «Oppdrag edelkreps», av at vi får støtte til et utstillingsprosjekt under utvikling om ulv, og at vi kan øke stillingsprosenten til Ida Sandvig Amundsen, Kanalmuseets ansatt med dampbåtkompetanse.

BILDE 1 OG 2 FELTARBEID PÅ ØRJE
FOTO: CATHARINA BROCH / ØSTFOLDMUSEENE

NYTT SPILL LANSERT!
FOTO: CATHARINA BROCH /
ØSTFOLDMUSEENE

Fredrikstad museum

Skolebesøket har styrket seg også med den nye utstillingen **Østfold i krig 1939-45, operasjon Polar Bear**. Gjennom krigen i Ukraina og i Gaza blir utstillingen mer relevant i dialog med publikum. Elever på besøk med bakgrunn fra blant annet Syria, Somalia, Ukraina, Afghanistan og Palestina viser engasjement og kunnskap med utgangspunkt i egen bakgrunn.

Fredrikstad museum samarbeider med Fredrikstad kommune sitt prosjekt «Demos». Demos har målgruppen ungdom og har som mål å fremme demokratisk kompetanse og deltakelse, kritisk tenkning og skriftlig og muntlig formidling. Utstillingene Østfold i krig 1939-45, Operasjon Polar Bear og Bar 1567 er spesielt egnet til medvirkning- og dialogprosjekter. Samarbeidet har vært lærerikt for museet og bidratt til å gjøre utstillingene mer relevante. En workshop ble gjennomført i 2023 og flere er planlagt.

Den årlige **Pepperkakebyen** på Fredrikstad museum hadde i november/desember over 12 500 besøkende. Hele 38 pepekakebidrag kom inn, som nesten er en fordobling. Bidrag kommer inn fra både enkeltpersoner, familier, og i fra skoleklasser og barnehager.

Folkenborg museum

Sommeren 2023 la vi inn tekst og bilder til hvert av husene i friluftsmuseet i KulturPunkt. I samarbeid med Eidsberg historielag laget vi også skilt til hvert av husene, som inneholder en kort beskrivelse av det enkelte hus i tillegg til en QR-kode som viser til KulturPunkt. På denne måten får alle besøkende muligheten til å få en virtuell omvisning i friluftsmuseet året rundt. Prosjektet kan sees i sammenheng med at ØM trappet ned

formidlingsaktiviteten gradvis fra 2022 og avvirket denne helt høsten 2023. Skiltene og det virtuelle formidlingstilbudet gir likevel en viss form for tilstedeværelse og gir publikum en mulighet til å oppleve museet til tross for at ØM trekker seg helt ut av museet ved utgangen av 2024. <https://kulturpunkt.org/group/591/>

Immateriell kulturarv

Fredrikshalds teater holder liv i en svært lang ubrutt teatertradisjon med amatørteater og profesjonelt teater i Halden. Aktiviteten er økende, og med nytt lyd- og lysanlegg som fast inventar tilpasset det fredede bygget, er slitasje og brannfare redusert betraktelig. Tilgjengeligheten og anvendelsesgraden større og økt bruk kan dermed forsvares ut fra et faglig bevaringssynspunkt.

Museet har et stort tradisjonsmateriale i form av dialektprøver fra Østfold på tape som bør digitaliseres og tilgjengeliggjøres. Materiale er i 2023 vurdert for digitalisering gjennom Nasjonalbibliotekets digitaliseringsløype.

Høsten 2023 fikk Fredrikstad museum besøk av 12 kulturbærere fra det krigsherjede Ukraina. Prosjektet var gjort mulig gjennom samarbeid med Norsk håndverksintitutt, Sparebankstiftelsen DNB og den ukrainske NGOen «Democracy through Culture». Utstillingen "Ukrainian intangible cultural heritage: crafts, practices and traditions" ble vist ved Fredrikstad museum i november. Prosjektet "Crafts against missiles" var en del av 20 års-jubileet for UNESCO-konvensjonen som jobber for å fremme viktigheten av kulturutveksling og brobygging mellom nasjoner knyttet til Immateriell kulturarv. I tilknytning til

utstillingen ble tradisjonshåndverk som dekormaling «Petrykivka» og maling av egg «Pysankarstvo» demonstrert og kurs holdt. «Kobza players» spilte tradisjonell Ukrainske folkemusikk. Aktivitetene trakk naturlig også Ukrainske flyktninger bosatt i Østfold. De ukrainske håndverkerne kom fra Kyiv, Dnipro og Lviv.

UKRAINSKE HÅNDVERKERE
FOTO: FREDRIKSTAD MUSEUM

DEKORMALING "PETRYKIVKA"
FOTO: FREDRIKSTAD MUSEUM

8. FRIVILLIGHET OG MANGFOLD

Østfoldmuseene har i 2023 fått på plass en ny Delstrategi for frivillighet, som også relaterer seg tett til vår Delstrategi for likestilling og mangfold. Vi har både frivillige som bidrar til driften og gir merverdi til vår virksomhet, og andre frivillige som deltar i museet fordi dette er en god arena for sosial tilhørighet, samskaping, deling og livslang læring. Museene må hele tiden balansere hensynet til profesjonell drift og arbeidsgiveransvar på den ene siden, opp mot målet om å få med flere samskapere til museene våre på den andre. Frivilligheten skal ikke erstatte mangel på bevilgninger, og kan ikke få ansvar for drift eller faglig innhold.

Frivillige skal skape merverdi for seg selv, hverandre og sine lokalsamfunn. Det gjør de ved å være aktive i museene sammen med oss som jobber her, og ved derigjennom å tilføre museet nye perspektiver. Vi ønsker å ivareta frivillige på en bedre måte og rekruttere bredere. Dette krever nye arbeidsmåter og en annen tilnærming til publikum.

Østfoldmuseene søkte i 2023 KUD om varig økt driftstilskudd til en Samfunnskontakt for å ivareta vårt «krafttak for mangfold» fortolket gjennom «Stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling», nedfelt i vår Delstrategi for likestilling og mangfold og vår Delstrategi for frivillighet. Søknaden ble ikke innvilget, men ny søknad ble sendt i desember i forbindelse med budsjettøknad for 2025. Stillingen skal bidra til koordinerende tiltak mellom museet og våre frivillige og samskapere for å sørge for trygge rammer engasjement og kontinuitet. Stillingen skal utvikle verktøy for samhandling og følge opp avtaler og rutiner. Tiltaket er en del av vår strategiske organisasjonsutvikling

og vil være en suksessfaktor for å styrke vår evne til involvering, lokale forankring, planmessighet, kvalitet og effektiv bruk av interne og eksterne ressurser/kompetanse.

Borgarsyssel museum

Sarpsborg historielag bidro med verdifull kunnskap og kapasitet i forbindelse med årets julemarked, som ble arrangert første helgen i desember. De tok et særlig ansvar for å bemanne flere av husene i friluftsmuseet og sydde gardiner til et par av husene i forkant av markedet.

Videre har Borgarsyssel videreført et godt og fruktbart samarbeid med en engasjert frivillighet i tilknytning til Fredagsmatinéene som ble arrangert et knippe fredager i Olavs hall, våren og høsten 2023.

I 2023 inngikk museet en avtale om et større samarbeidsprosjekt med gruppen Skogens menn og Sarpsborg frivillighetssentral. Skogens menn er «et tilbud til menn som ønsker å komme i kontakt med nye mennesker, skaffe seg et nettverk, delta i et fellesskap og dele gode naturopplevelser». Sammen med en av museets mangeårige ambassadører ble det blant annet arrangert kurs i skigardsbygging.

Moss by- og industrimuseum

I Moss har en frivillig bidratt med uvurderlig innsats i arbeidet med å ordne våre privatarkiver etter arkivfaglige prinsipper. Disse arkivene er: Moss Cellulose og papirarbeiderforening, Moss Cellulose og papirarbeiderforening Fritid, Gladdansens Venner, Villa i Cort Adlers gt. 3, Grimsrød fabrikk AS, Moss Sangforening.

Halden museum - Rød Herregård

Ved Halden museum har foreningen Birdlife Halden hengt opp fuglekasser i Rødsparken. Kassene ble produsert av barn og familier under påskearrangementet på Rød Herregård til nytte for naturmangfoldet. Frivillige har også bemannet og vist frem Rød Herregårds hovedhus under vårt årlige høstmarked og under den nyoppstartete skolestartfestivalen i august. Vi ønsket oss også et frivillighetssamarbeid med noen som kunne lage barneaktiviteter under høstmarkedet, men på tross av godvilje fra ulike aktører, kom vi for sent i gang med planleggingen og dermed ikke i mål. Flere frivillige har også deltatt på vår- og høstdugnad i Rødshagen. Hagedugnadene avholdes i arbeidstiden slik at HAV, elever ved Tosterødberget skole og flest mulig museumsansatte kan delta, noe som imidlertid kan forhindre høyere oppslutning av frivillige som står i jobb.

Haldenvassdragets Kanalmuseet

Haldenvassdragets Kanalmuseum får stor hjelp og mye glede av samarbeidet med de frivillige tilknyttet Ørje Brug, Stiftelsen DS Engebret Soot og Soot-spelet. Vi har samarbeidet om arrangementer, prosjekter, om rydding av rom og uteområder, og fått hjelp til tunge løft og plutselige oppståtte problemer. De frivillige skaper et ressursrikt fellesskap som med stort engasjement og innsatsvilje gjør Ørje Brug til et levende kulturmiljø. En takk rettes også til de frivillige som gjerne kommer med nye fiskearter til akvariene på museet.

Fredrikstad museum

I 2023 ble årboken MindreAlv nr. 20 gitt ut. Redaksjonen består av eksterne frivillige og ansatte i Østfoldmuseene. 12 forfattere har levert til sammen 16 kapitler og et

omfattende register som dekker alle utgivelser fra første utgivelse i 1982 til jubileumsutgaven i 2023.

IOD-båten UFFAMEI #53 ble bygget i 1958. Fred Olsen kjøpte båten i og den fikk navnet Huttetu (nr. 2). Den første Huttetu (#33) fikk Fred Olsen bygget i 1947. Båten holdes i dag ved like av en gruppe på fire frivillige som nedlegger betydelig innsats og arbeidstimer.

Tre lokalhistoriskere som kaller seg Torsdagsvenner jobber torsdager gjennom hele året med å revidere samlingen etter Arne Stangebye. Over 4000 objekter er tilgjengeliggjort på DigitaltMuseum.

Venneforeningen til Fredrikstad museum er et aktivt styre som bidrar til gjennomføring av arrangement og gir økonomisk støtte til museet. Støtten i 2023 gikk til Pepperkakebyen og foredragsholdere til arrangementet Torsdagskvelder.

Kystmuseet Hvaler

Frivillighetsgruppen for Kystmuseet Hvaler består av 14 personer som til sammen la ned 1458 timer i 2023. De legger ned mye arbeid med vedlikehold, istandsetting og arrangement. De viktigste tiltakene var maling av låven, lagd nye låvedør, kitting av vedovner, malt søndre båthus, fjerning av ospetrær, tilsyn og utvikling av lekeplassen, beskjæring og planting av frukttrær, tilsyn med urtehagen, etablering av liten demo-åker, produksjon og oppheng av fuglekasser, arrangement Fuglekasse-snekringens dag, og deltatt på arrangementene Bygdedagen og Julemarked på kystmuseet.

Folkenborg museum

I 2023 har Eidsberg Historielag hatt jevnlige møter med museet for å forberede og gjennomføre

arrangementer for publikum på museets vegne, gitt den økonomiske situasjonen på Folkenborg museum hvor museets egen utadrettede aktivitet har måttet innstilles. Historielaget har arrangert to skoledager i juni med aktiviteter som lefsebaking og muntlig historiefremføring m.m. Tiltaket ble godt mottatt av glade elever, lærere og frivillige. Videre har historielagets medlemmer holdt museet åpent for publikum 3 søndager i juli med omvisning, kafeteria og aktiviteter for barn. 3. desember arrangerte de Jul på Folkenborg med barneaktiviteter, salg av grøt og småkaker, åpne hus og gang rundt juletreet.

I tillegg til alt dette har Eidsberg historielag gjennomført flere dugnader på uteområdet, hovedsakelig vår og høst. Dugnadsinnsats fra historielaget og Lions var også avgjørende for reparasjonene som ble utført på scenebygget og for å få fjernet en gammel kiosk i søndre grop.

Ved en arena med avgrensede muligheter for publikumsrettet aktivitet blir tilgjengelighet gjennom utleie viktigere. På Folkenborg museum har private leid lokaler til tre større selskaper i kafeen og et barneselskap på utescenen. Teamkraft på Mysen leide lokalene i juni, og Ingaleden la sitt arrangement innom museet i september.

Samlingsarbeidet

I samlingsarbeidet jobber vi med flere mer eller mindre faste frivillige. Dette er enkeltpersoner, lag og foreninger som bidrar på ulike måter. På Kystmuseet hjelper venneforeningen oss blant annet med tunge løft og identifisering av objekter. Ved Fredrikstad museum jobber onsdagsklubben med registrering av fotosamlingen. Tune-

og Rømskog historielag jobber også med registrering av Billedarkivets fotosamlinger fra respektive områder. Sist inn er fotogjengen i Varteig historielag, som vi har etablert et samarbeid med i 2023. Alle eksemplene her representerer den mer tradisjonelle frivilligheten.

Med økt antall objekter i samlingene våre på nett, øker også publikums involvering på eget initiativ. I 2023 hadde vi 229 henvendelser knyttet til foto og gjenstander publisert på DigitaltMuseum. Henvendelsene kommer fra enkeltpersoner med interesse for eksempelvis utvalgte temaer, slektsforskning eller egen bosteds historie. Henvendelsene dreier seg ofte om forslag til rettelser knyttet til avbildede personer, stedsnavn eller egenskaper ved objekter. Ny dokumentasjon lagres og følges opp for verifisering etter intern kapasitet. Alle kommentarer fra publikum lagres i registreringene.

9. VIRKSOMHETSSTYRING

Østfoldmuseene jobber kontinuerlig med å øke egeninntektene knyttet til utstillinger, omvisninger, butikk, kafé og utleie. Aktivitetsnivået vurderes fortløpende opp mot kostnader til oppvarming, slitasje, løpende vedlikehold, vertsutgifter m.m., og må balanseres for å forsvare økonomisk drift.

Et stadig fokus på strømforbruket, reduserte strømkostnadene betydelig fra 2022 til 2023. Hus og rom holdes stengt i kalde perioder og temperaturen i øvrig holdes på laveste tilrådelige nivå. Vi har særlige utfordringer knyttet til antikvariske bygninger hvor vi har utleie og publikumsaktiviteter. Nå ønsker vi midler til å dele inn i soner samt fjernstyre forbruk, for å få bedre kontroll med bygninger hvor kulturhistoriske interiører og samlinger må beskyttes mot temperatursvingninger og fuktighet alt etter bygningens egen beliggenhet, inndeling og bygningstekniske beskaffenhet. Særlig gjelder dette Fredrikshalds Teater og Elingaard herregård. Vi har etablert en pilot for miljøsertifisering med midler fra revidert budsjett 2023, men vi lykkes ikke med det grønne skiftet uten investeringer i ENØK-tiltak som vil redusere museets klimaavtrykk og bedre økonomien på sikt.

Vår kompetanse gir tilgang til prosjektmidler. Dette fordrer en profesjonell og effektiv utnyttelse av tilgjengelige midler, noe som igjen krever høy kompetanse på prosjektorganisering og god personalledelse. Vi har tatt i bruk en egen prosjekthåndbok og bekoster kurs for ansatte som ønsker å øke sin kompetanse og gjøre seg attraktive som gode prosjektledere.

Omstilling til økt prosjektavhengighet krever en

endring i organisasjonskulturen mot større grad av underveis- og sluttevalueringer, samt tydelig ansvars- og rolleforståelse gjennom modellen HUKI. Simployer og vårt elektroniske avvikssystem bidrar til samhandling og oversikt.

Museet er en kunnskapsbedrift som er avhengig av høy grad av trivsel og motivasjon. Ledergruppa jobber med egenutvikling med vekt på personalledelse, og bruker verktøyet Motivati for å følge opp vår personalledelse på en helhetlig og forutsigbar måte gjennom medarbeidersamtaler. Verktøyet kan benyttes til å måle graden av motivasjon og trivsel, og bidrar til oppfølging av tiltak for å bedre arbeidsmiljøet. Østfoldmuseene økte sin motivasjonsfaktor fra 75 % i 2022 til 77 % i 2023.

Felles programmering av Østfoldmuseenes besøkstilbud med alle sine arenaer, har vært en prioritert oppgave i 2023. Målet har vært å være tidlig ute med programmet, slik at det kan settes inn gode markedsføringstiltak i tide til å tiltrekke seg publikum og være et foretrukket mål. Det har også vært viktig å vurdere arrangementene opp mot strategi- og forretningsplanen og FN's bærekraftsmål. I dette arbeidet har museet brukt prosjekthåndboken som verktøy. Samtidig er det utarbeidet et eget scoreskjema som viser om arrangementene er innenfor eller utenfor museets «standard». Det er fortsatt en jobb å samkjøre intern programmering, innarbeide delingskultur og nødvendig målstyring – men viktige skritt er tatt som vil bli videreført i 2024.

Forretningsplan

Østfoldmuseenes forretningsplan er utarbeidet i den hensikt å sikre en bærekraftig museumsdrift innenfor de rammer som er gitt i

museets strategiplan og gjeldende selskapsstruktur, med henblikk på organisering og avgiftsstruktur. Planen tar utgangspunkt i inntektssiden, uten å derved se bort ifra effekten av å samtidig søke kostnadsbesparende tiltak.

Fokuset er satt på de vesentligste inntektsområder, der det antas å være størst potensiale for økning i egeninntekter. Tradisjonelle inntektskilder som billettinntekter, salg fra museumsbutikker og kafeer, samt utleie av våre unike lokaler klarer ikke alene å dekke gapet som oppstår mellom økte lønns- og varekostnader og ordinære tilskudd. Prosjektstøtte og midler fra privat og offentlig hold, anses å være den viktigste inntektskilde for å utvikle og realisere planene for de ulike arenaene, gjerne i samarbeid med andre kultur- og kunnskapsinstitusjoner. Samtidig er det viktig å styrke frivilligheten og skape et fruktbart engasjement blant brukerne av museet. Disse bidrar på ulikt vis og gir et ekstra løft til arrangement og arenaer. Her nevnes spesielt dugnadsgruppen på Kystmuseet Hvaler og historielaget på Folkenborg museum.

Gjeldende forretningsplan er datert april 2018 og vil bli revidert i 2024.

Prosjektmidler

Østfoldmuseene mottok til sammen 1,5 mill kr fra private givere i 2023 og 15,0 mill kr fra offentlig sektor. I tillegg har Østfoldmuseene fått fordelt offentlige og private midler gjennom samarbeidsprosjekter innen FoU og Forvaltning tilsvarende 370 kkr.

Prosjektmidler, private (> 100 kkr):

Inge Steenslands Stiftelse	Drift Polar Bear-utstilling, Fredrikstad museum	1,4 mill kr
----------------------------	---	-------------

Prosjektmidler, offentlig (> 100 kkr):

Kulturdepartementet	Investeringsstikkudd ombygg St Olavs Vold	11,8 mill kr
	Miljøsertifisering	500 kkr
Viken fylkeskommune	Gjellestadskipet formidling	621 kkr
	Østfold fylkes boksamling	250 kkr
	Forprosjekt- kulturminne i Hal-denvassdragets utløp	175 kkr
	Tilskudd unge sommerverter	120 kkr
Fredrikstad kommune	Ingergen gasslukkeanlegg Elin-gaard, delfinansiering	1,0 mill kr
	FKK-innkjøp kunstsamling	200 kkr

ØSTFOLD I KRIG 1939-45. OPERASJON POLAR BEAR
FOTO: KJARTAN A NILSEN / ØSTFOLDMUSEENE

10. MARKED- OG KOMMUNIKASJON

Markedsarbeidet dette året har vært konsentrert rundt aktiviteter, arrangementer og publikumstilbud i vinterferien, påskeferien, hovedsesongen, høstferien og i førjulperioden. Våre markedsaktiviteter i 2023 var hovedsakelig i følgende markeds- og mediakanaler:

- Amedia Østfold/Follo: annonsering i nettaviser og papiraviser.
- Meta Business suite: annonsering på Facebook og Instagram.
- Hva skjer? – kalendere: ulike nettaviser, reiseliv/Visit-selskapene i Østfold, Oslofjorden og Visit Norway og synlighet på deres nettsider (attraksjoner/museer) og guider.
- Øvrig annonsering: selskapslokaler. no (for Elingaard Herregård og Kongsten Fort), Opplev Indre Østfold, Museer i Norge og i Halden-guiden.

Amedia Østfold/Follo 2023

Amedia er den markedskanalen vi benytter mest da den når flest av våre publikummere. Annonsekronene benyttes mest i deres digitale kanaler i følgende aviser.

- Fredriksstad Blad.
- Halden Arbeiderblad.
- Sarpsborg Arbeiderblad.
- Smaalenenes Avis.
- Moss Avis.

Anbefalinger/valg

Kampanjevarighet på minimum 2 dager. Enhet og format er tilpasset ut fra målgruppe og synlighet.

Demografi

Våre kampanjer samlet i Amedias nettaviser nådde i snitt ut til 60 % menn og 40 % kvinner. Aldersgruppen som fikk servert flest av våre visninger, var mellom 45-74 år.

Samarbeid med destinasjonsselskapene

Østfoldmuseene har deltatt på bransjetreff organisert av Visit Østfold, samt destinasjonsselskaper i de ulike byene hvor vi er medlemmer. Dette inkluderer Visit Fredrikstad/Hvaler, iSarpsborg, og Visit Indre Østfold. I løpet av 2023 har det imidlertid vært et merkbart savn etter et tettere samarbeid med Destinasjon Halden. Til forskjell fra de andre destinasjonsselskapene vi er medlem av, tilbyr ikke Destinasjon Halden et medlemskap på lik linje som de nevnte selskapene per 2023.

Sponsorer

I 2023 har det vært fokus på å skaffe sponsorer og samarbeidspartnere til museene, spesielt for del to av utstillingen «De som var, vi som er» ved Moss by- og industrimuseum. Utstillingen er planlagt å stå klar i juni 2024. Vi gjennomførte dette arbeidet etter samme tilnærming som til del en av utstillingen. Dvs. utarbeide et samarbeidspartnerprogram, kartlegge markedet og mulig aktuelle bedrifter i regionen, kontakte de ulike bedriftene ut ifra spesifikke fremgangsmåter (oppriking, møter, sende ut DM/flyers) osv. Det var et tidkrevende arbeide, og pt. har vi til sammen fått inn 3 740 000 kr til utstillingen.

Besøkstall

I løpet av 2023 opplevde Østfoldmuseene en økning på 13 812 besøkende, som representerer en vekst på 11.39 % sammenlignet med 2022.

I sommermånedene opplevde vi økt besøkstall på flere arenaer. Pippi, Tommy og Annika trakk tusenvis til Ruinparken på Borgarsyssel museum, og Barnas gård var igjen et populært valg. Halden museum-Fredriksten og Elingaard Herregård så også en økning i besøkende,

med sistnevnte som tilbød både omvisninger og teaterforestillinger. Tøihuset i Fredrikstad opplevde stor økning i besøkstall etter åpningen av utstillingen «Østfold i krig 1939-45» i februar. Ørje nøt godt besøk fra inn- og utland, med økt interesse for kanoutleie. Moss by- og Industrimuseum hadde derimot lavere besøk enn ønsket, men vi forventer en positiv endring med den nye utstillingen i juni 2024, noe som vil komplettere museets tilbud til publikum. Høye besøkstall i hageanleggene medførte færre betalende gjester. En prøveordning med NPU Monitor møtte ikke museets behov pga. høye kostnader.

Budsjett og faktisk besøkstall for 2023 viser en nedgang for flere museer. Borgarsyssel museum opplevde færre besøkende enn budsjettet på grunn av avlysningen av Smaalensmarken og ekstrem kulde i desember, noe som påvirket besøkstallene under julemarkedet. Moss by- og Industrimuseum hadde også lavere besøkstall enn forventet, da en ny utstilling ikke trakk det antallet besøkende museet håpet på. Vi ser imidlertid frem til 2024 med en ny utstilling som forventes å fullføre museets tilbud til publikum. Eidet lensmuseum hadde ikke budsjetterte besøkstall for 2023 på grunn av planlagt oppsigelse og fjerning av deres utendørs kundeteller i første kvartal. Kystmuseet Hvaler opplevde også en nedgang i besøk, selv om åpningstidene var de samme som i 2022, fra juni til august, men uten de faste omvisningene som ble tilbudt tre ganger daglig i 2022.

Nettsider

eKultur-plattformer: DigitaltMuseum, KulturPunkt, og M24.

Totalt 430 582 sidevisninger, 151 800 besøkende.

Sosiale medier

I utgangen av 2023 hadde Østfoldmuseenes hovedkonto på Facebook 10867 følgere og 9918 likere. Vi publiserte 282 innlegg i 2023, og total rekkevidde var 205,2k med over 18,7k innholdssamhandlinger.

Østfoldmuseenes hovedkonto passerte 3500 følgere på Instagram. Totalt antall publiserte innlegg på konto er 1526, derav 219 innlegg og 498 historier ble publisert i løpet av 2023. Anslått rekkevidde er totalt 64,6k, med 4,6k innholdssamhandlinger.

Oversikt over andre SoMe-plattformer

- Østfoldmuseene (Linkedin) - 123 følgere
- Østfoldmuseene (Youtube) - 364 abonnenter, 18155 visninger (2023) og 227 videoer
- Moss by- og industrimuseum (Facebook) - 3 følgere
- Moss by- og industrimuseum (Instagram) - 652 følgere og 514 innlegg (tot.)
- Borgarsyssel museum (Instagram) - 623 følgere og 143 innlegg (tot.)
- Museumsbutikken (Instagram) - 616 følgere og 182 innlegg (tot.)
- Fredrikstad museum (Instagram) - 388 følgere og 92 innlegg (tot.)
- Kanal museet (Instagram) - 164 følgere og 71 innlegg (tot.)
- Sommervertene (Instagram) - 164 følgere og 174 innlegg
- «Barnesyssel i Østfoldmuseene»-gruppen på Facebook nådde 370 medlemmer.

SoMe-strategiplan

Østfoldmuseene er i prosess med å utarbeide en strategiplan dedikert til sosiale medier. Med organisasjonens overordnede visjon og verdier som grunnlag, vil strategiplanen blant annet definere våre langsiktige mål med sosiale medier, med konkrete tiltak som skal gjennomføres for å oppnå disse målene.

Årskort

I 2023 utvidet Østfoldmuseene sitt samarbeid til å inkludere Oslo Museum og Vestfoldmuseene. Dette førte til at årskortet nå gir tilgang til hele 45 museer og besøksarenaer, inkludert Museene i Akershus (MiA). Fra 1. januar 2024 vil også Buskerudmuseet bli en del av dette samarbeidet.

I løpet av sommersesongen har 23 personer benyttet årskort kjøpt hos MiA, 5 personer har benyttet årskort fra Vestfoldmuseene, mens ingen har benyttet årskort kjøpt hos Oslo Museum hos oss.

Totalt ble det solgt 102 årskort hos Østfoldmuseene i 2023. Salget av årskort ble ikke aktivt promotert før etter sommersesongen, grunnet oppstartsproblemer med vårt nye kassasystem, Duell. Dette indikerer et større potensial for fremtidige salg. Det er derfor viktig å styrke forankringen av årskortet på de ulike arenaene, både for salg på stedet og mer på nett.

I 2023 ble årskortet tilbudt i en heldigital form. Vi jobber nå med en løsning for å kunne tilby fysiske årskort i 2024 for de som foretrekker dette. Det vil også bli lagt større vekt på felles programmering og kampanjer i samarbeid med de andre museene som er en del av årskortordningen.

Museumsbutikker og kafé/kioskdrift

Østfoldmuseene har museumsbutikker ved 10 av sine arenaer, samt kafé/kiosk ved 4 av disse. Butikk og kafé/kiosk følger museets åpningstider, med ett unntak - Borgarsyssel museum har etablerte julebutikk i Østfold Form og vil tidvis holde denne butikken åpen for publikum også når museet ellers er stengt. I tillegg har Østfoldmuseene en nettbutikk som supplerer de fysiske butikkene. Nettbutikken ble stengt ned siste halvdel av 2022 av hensyn til kapasitet, og har som mål å gjenåpne høsten 2024. Butikkene skal komplementere museumsbesøket, fortrinnsvis med varer som henger sammen med museets tema og utstillinger og som forlenger museumsopplevelsen ved at besøkende kan ta med minner (ting) og kunnskap (trykte varer) hjem.

Butikkdriften styres av en egen butikkgruppe med representanter fra alle utsalgene og nettbutikk. Gruppen samarbeider om innkjøp av varer, og sørger for felles rutiner, systemer og profilering. I tillegg samarbeider butikkgruppen om utvikling av egendesignede produkter med elementer fra deler av utstillingene og særpreg fra arenaene. I 2023 ble magneter, bordbrikker og puslespill lansert.

Vertopplæring, vertens digitale håndbok

Vertskapet hadde opplæring lokalt på arenaene sammen med arenaordinatorer og formidlingsdirektør i forkant av sommersesongen 2023. På programmet stod blant annet førstehjelp, forventinger til vertskap i Østfoldmuseene og informasjon om det samlede sommertilbudet.

Det er utviklet en egen digital håndbok for våre verter, som tar sikte

på å holde vertene løpende oppdatert og sørge for god samhandling med virksomheten i øvrig. Her finner man ulike rutinebeskrivelser, kontaktpersoner og nyttige tips som ny i publikumsmottaket og i arbeidslivet.

Inkluderende arbeid og mangfold

Østfoldmuseene har tradisjon på å være imøtekommende når det gjelder å tilby praksisplasser og tilrettelegge tiltaksplasser for brukergrupper med ulike behov. I 2023 har Østfoldmuseene hatt 2 personer med varig tilrettelagt ordning/TULT. Østfoldmuseene er i stadig dialog med NAV og deres samarbeidspartnere og har hatt 4 personer innom i korte perioder i praksisplass/arbeidsavklaring.

Kompetansehevende tiltak

Det kreves stadig mer og oppdatert kunnskap om de ulike fagområdene Østfoldmuseene skal ivareta, både de museumsfaglig og de merkantile. Samtidig søker vi å finne gode arbeidsmåter og systemer for å optimalisere samhandling, noe vi opplever får større betydning ved matrisearbeid og sammen-satte fagteam. For å kunne prioritere rett og sørge for at vi står rustet for framtiden, styres midler til kompetansehevende tiltak fra sentralt hold. Midlene fordeles i forhold til lovbestemte kurs, sertifikater o.l. og de behov Østfoldmuseene ellers har. Deltagelse på kurs, seminarer o.l. uten kostnad, er også en del av den sentraliserte styringen for igjen å prioritere og ha oversikt over hvilken kompetanse vi besitter.

Med en stadig mer prosjektbasert økonomi, er prosjektledelse et satsningsområde. Østfoldmuseene følger Teknas modulbaserte

program, som går over flere år. 1-4 medarbeidere deltar i programmet hvert år og utgjør i tillegg arbeidsgruppen for revidering av Østfoldmuseenes prosjekthåndbok.

MUSE-programmene er viktige for Østfoldmuseenes forskningsrettede arbeid, og attraktivt blant de ansatte. Ingen deltok i 2023, og det er derfor satt av ekstra midler for deltagelser til MUSE620/621 i 2024.

Samarbeidspartnere

Østfoldmuseene er medeier i Borgleden pilegrimssenter og direktør har i 2023 sittet i valgkomiteen. Østfoldmuseene har bidratt til formidling langs leden.

Avdelingsdirektør ved Halden museum har sittet i en arbeidsgruppe oppnevnt av Halden kommune for å følge opp Gjellestadfunnet og vurdere mulighetene for formidling. Dette har i 2023 resultert i kr 500 000,- fra fylkeskommunen til digital formidling i Fayegården som søkes realisert i 2024.

Østfoldmuseene er medeier i museenes eget IT-selskap KulturIT, og direktør møter i eiermøter og på Generalforsamling. Stabsdirektør er valgt til vara i styret, og avdelingsdirektør i Fredrikstad i valgkomiteen. Stabsdirektør har i 2023 vært involvert i revisjon av selskapets strategi.

Østfoldmuseene samarbeider tett med andre museer i regionen for å søke synergieffekter, økt kunnskap om publikumsutvikling og generell faglig utvikling. Østfoldmuseene deltar på Visit Østfolds bransjetreff og er del av det svensk-norske Interreg-prosjektet Besøksnæring 2.0. hvor Visit Østfold leder arbeidet på norsk side.

Østfoldmuseenes HMS-arbeid

Østfoldmuseene er delt inn i fire vernesoner med et verneombud i hver. Østfoldmuseenes arbeidsmiljøutvalg har i 2023 bestått av 3 stemmeberettigede representanter fra hver av partene. Arbeidstakersiden ved hovedverneombud har vært utvalgets leder.

Utvalgets sammensetning i 2023 har vært, fra arbeidstakersiden; Siw Hege Nordgård, Erik Castberg Tresselt, Juliane Derry, samt vara Hege Steen Langvik. For arbeidsgiversiden har Hege Hauge Tofte, Torunn Gudesen og Åshild Andrea Brekke vært representert. Vara har vært Siri Eriksen Gjems.

Fra bedriftshelsetjenesten (Avonova), har Maria Brække møtt. AMU har hatt fem møter gjennom året og fulgt opp tiltak i egen handlingsplan. Bedriftshelsetjenesten tilbyr faglig oppfølging i AMU, rådgivning, individuell lederstøtte og veiledning, psykososiale og organisatoriske prosesser, avklaringer, førstehjelpskurs og beredskapsøvelser. Beredskapsøvelsen i 2023 handlet om uønskede hendelser knyttet til vold og trusler og ble gjennomført i Fayegården.

Verneombud og avdelingsdirektører har gjennomført vernerunder og lokale brannøvelser i samarbeid med brannvernleder. AMU har videre bidratt til revidering av personalhåndbok, HMS-håndbok, gitt innspill til arbeid med rutiner knyttet til avvikshåndtering, medarbeiderdager, samt oppfølging av Motivati, verktøy og oppfølging av arbeidet med medarbeiderskap, engasjement og motivasjon.

"TORS DAG KVELD PÅ MUSEET", OMVISNING
FOTO: KIM BRARUD / ØSTFOLDMUSEENE

11. ORGANISASJONEN

Stiftelsen Østfoldmuseene

Østfoldmuseene ble stiftet 8. desember 2009 med etableringsstart 1. januar 2010. Stiftelsen er stiftet av: Østfold fylkeskommune, Moss kommune, Stiftelsen Fredrikstad museum, Stiftelsen Halden historiske Samlinger, Stiftelsen Borgarsyssel Museum, Stiftelsen Folkenborg museum, Stiftelsen Haldenvassdragets Kanalmuseum og Hvaler kulturvernforening.

Østfoldmuseene driver Borgarsyssel museum, Folkenborg museum, Fredrikstad museum, Moss by- og industrimuseum, Halden museum, Haldenvassdragets Kanalmuseum og Kystmuseet Hvaler. Viken fylkeskommune har fra 2022 overført eierskap til Østfold fylkes billedsamling til Østfoldmuseene.

Stiftelsens styre 2023

Styret er stiftelsens øverste organ. Styremedlemmer 2023 har vært:

1. Wenche Olsen, styreleder	(vara Reidar Magnus Stang)
2. Gunnel Edfeldt, nestleder	(vara Michael Rummelhoff)
3. Inger Jaavall, styremedlem	
4. Asbjørn Brandsrud, styremedlem	(vara Bjørn Jansen)
5. Jonas Quale, styremedlem	(vara Sigmund Karlsen)
6. Rolf Utgård, styremedlem	(vara Kristine Lind Andreassen)
7. Morten Bjercknes, ansattes repr.	(vara Morten Aabø)
8. Hege Steen Langvik, ansattes repr.	(vara Juliane Derry)

Forvaltningen av stiftelsen hører under styret. Styret har sørget for at stiftelsens formål er ivaretatt. Styret har vedtatt årlig handlingsplan og budsjett for den samlede virksomheten og påsett at regnskap og formuesforvaltning er ivaretatt på en betryggende måte. Styret har fulgt opp budsjettet, herunder kontrollert stiftelsens likviditet, finansieringsforhold, investeringer og særlige risikoer. Styret har gjennomgått virksomhetens perioderegnskaper i løpet av regnskapsåret og vurdert avvik fra budsjettet samt vurdert behovet for budsjettkorreksjoner/korrektive tiltak. Styret har godkjent årsberetning og regnskap.

Styrets arbeid i 2023

Styret har avholdt fem møter og behandlet 24 saker, samt fått seg forelagt en rekke saker til orientering. I tillegg til ovennevnte faste oppgaver har styrets arbeid i 2023 vært konsentrert om kutt i kommunale driftsmidler i Moss kommune og Indre Østfold kommune, museets oppfølging av større arena- og stedsutviklingsprosjekter, samt museets evne til å tiltrekke seg prosjektmidler til utvikling. Videre har styret vedtatt ny Delstrategi for likestilling og mangfold og Delstrategi for frivillighet, vedtatt sikringsplan for 2023 og 2024, samt foretatt sin årlige egevaluering.

Eierforum

Det er etablert et Eierforum for stiftelsen Østfoldmuseene. Eierforum er et kontaktorgan for stifterne. Det består av to representanter fra hver av stifterne, til sammen 16 medlemmer. Ved siden av å uttale seg til budsjett og handlingsplaner er Eierforum styrets valgkomite. De velger Østfoldmuseenes styre, og fastsetter styrets godtgjørelse og velger revisor.

Eierforums medlemmer i 2023:

Cecilie Agnalt	(Viken fylkeskommune)
Monica Carmen Gåsvatn	(Viken fylkeskommune)
Magne Rannestad	(Halden historiske Samlinger)
Petter Anker Rasch	(Halden historiske Samlinger)
Ingar Diskerud	(Folkenborg museum)
Are Høidal	(Folkenborg museum)
Reni Braarud	(Haldenvassdragets Kanalmuseum)
Alf Rune Syversen	(Haldenvassdragets Kanalmuseum)
Carl-Einar Kure	(Borgarsyssel Museum)
Thomas Winther	(Borgarsyssel Museum)
Arnt Martin Brynhildsen	(Hvaler Kulturvernforening)
Gunn Hedberg	(Hvaler Kulturvernforening)
Thomas Bæk Jahreie	(Fredrikstad Museum)
Elin Tvete/ Kristine Lind Andreassen	(Fredrikstad Museum)
Tomas Colin Archer/ Zhuo Ann Rye	(Moss by- og industrimuseum)
Hanne Tollerud / Audun Haglo	(Moss by- og industrimuseum)

Administrasjon og ledergruppe

Hege Hauge Tofte har vært direktør siden mai 2018. Hennes ledergruppe har i 2023 bestått av fire Avdelingsdirektører, Direktør for samling og Stabsdirektør. Borgarsyssel museum ble ledet av Marianne Løken. Folkenborg museum og Moss by- og industrimuseum ble ledet av Bård Alsvik. Fredrikstad museum og Kystmuseet Hvaler ble ledet av Gaute Jacobsen. Halden museum og Haldenvassdragets Kanalmuseum ble ledet av Åshild Andrea Brekke. Avdeling for samling ble ledet av Siri Eriksen Gjems. Torunn Gudesen har vært stabsdirektør med ansvar for fellestjenestene i administrasjonen, drift og bygningsvern. Marianne Løken har i tillegg ledet arbeidet med Forskning og utvikling (FoU), mens Gaute Jacobsen har hatt ledet en felles satsning på formidling og programmering.

Ledergruppa har hatt møter hver torsdag. Det legges fortløpende ut referater fra møtene på museets intranettside, Din side, slik at det er mulig for de ansatte å følge med på ledergruppas arbeid og prioriteringer. I tillegg arrangeres et digitalt informasjonsmøte for alle ansatte i etterkant av ledergruppemøtene for å gi alle lik informasjon på samme tid.

Møteplasser for ansatte

Fysiske møter er svært viktige i en organisasjon som jobber så desentralisert som Østfoldmuseene. I tillegg til møter direkte knyttet til faglig samhandling på tvers i organisasjonen har alle ansatte hatt anledning til å komme sammen sosialt på sommerfest i Wegnerbrakka på Borgarsyssel og julelunsj i Fayegården. Vi har hatt allmøter knyttet til publikumsreaksjoner i møte med vanskelige tema som krig, museenes samfunnsrolle, kjønnsrepresentasjon og frivillighetsstrategi.

ALLMØTE I OLAVSHALL
FOTO: KJARTAN A NILSEN / ØSTFOLDMUSEENE

12. VEDLEGG

Publikasjoner

<https://ostfoldmuseene.no/forskning/fagfelleverderte-artikler>

Sykefravær

	2023	2022	2021	2020	2019
Korttid	2,8 %	3,9 %	3,3 %	2,8 %	3,0 %
Langtid (> 8 uker)	3,5 %	3,7 %	2,8 %	4,1 %	2,1 %
Totalt	6,4 %	7,6 %	6,1 %	6,9 %	5,1 %
Antall tilfeller	99	130	98	90	116
...derav langtid	11	8	7	6	4
...derav arbeidsrelatert	1	1	3	2	0
...derav koronarelatert	0	34	10	10	-

Avvik

	2023	2022	2021	2020	2019
Mindre alvorlig	197	139	94	56	58
Alvorlig	84	75	55	22	21
Kritisk	9	4	2	0	0
Ikke vurdert	3	0	0	0	0
Totalt	293	218	151	78	79

Besøkstall

Besøksstatistikk Østfoldmuseene	Virkelig 2023	Budsjett 2023	Virkelig 2022	Virkelig 2021	Virkelig 2020	Virkelig 2019
Borgarsyssel museum	13329	22000	13547	5500	4550	11783
Fredrikstad museum	61818	64050	49558	35089	22200	28765
Folkenborg museum	15	1700	1762	766	1271	2817
Halden museum	47176	44455	46259	51665	48917	40077
Haldenvassdragets Kanalmuseum	3661	2422	3405	2959	1958	7753
Kystmuseet Hvaler	898	1610	1232	1771	963	3028
Moss by- og industrimuseum	2268	3500	2776	1421	6665	1542
Trollull fellesmagasin	112	9	0	9	8	8
Eidet Lensemuseum	283	0	2729	2827	3198	2057
Billedarkivet	20	6	0	6	3	17
Totalt	135080	139752	121268	102013	89733	97847

Sponsorer- og samarbeidspartnere 2023

Fredrikstad Museum, utstilling Polar Bear

- Inge Stenslands Stiftelse

Moss by- og Industrimuseum, utstillingen «De som var, vi som er»

- Sparebankstiftelsen DNB
- SpareBank 1 Stiftelsen Østfold Akershus
- Orkla Foods Norge AS
- AS Moss Transportforum
- Sew-Eurodrive AS
- Tronrud Engineering Moss
- Skolt Holding AS
- MHTech AS
- Fauna Eiendom AS
- Kvernhuset AS
- XL Bygg (materialer)
- Breiangen AS

Tilskudd til samlingene 2023

Total aksjesjonsoversikt, inntak 2023	
Gjenstand, kulturhistoriske før 1900	26
Gjenstand, kulturhistorisk 1900 - 1945	49
Gjenstand, kulturhistorisk etter 1945	387
Gjenstand, kunsthistorisk før 1900	0
Gjenstand, kunsthistorisk 1900 - 1945	2
Gjenstand, kunsthistorisk etter 1945	1
Historisk arkiv, målt i hyllemeter	23,241 hm
Historisk foto før 1900	85
Historisk foto 1900 - 1945	1480
Historisk foto etter 1945	25517
Film	191 min
Lydopptak	0
Trykksaker	41
Kart og tegninger	120
Innlemmelse i samlingene, antall henvendelser	79
Antall henvendelser der deler av det tilbudte materialet er tatt inn i samlingene	10
Avslag til mottak i samlingene, antall henvendelser	44
Antall avhendede gjenstander	45

Henvendelser til samlingsavdelingen 2023	
Totalt antall henvendelser	847*
Eksterne henvendelser	784*
Interne henvendelser	57
Utadgående henvendelser	6

*inkl. 136 bestillinger hos Billedarkivet

Nye registreringer i Primus 2023	
Nyregistrerte gjenstander	1183
Nyregistrerte fotografier	1846
Nyregistrerte Kunstverk	38
Antall reviderte gjenstandsposter	4707
Antall reviderte fotoposter	5986

Publiseringer på Digitalt Museum 2023	
Fotografier publisert i 2023	1433
Gjenstander publisert i 2023	1370

Utførte arbeider, driftsavdelingen 2023

Arena	Objekt	Beskrivelse
Borgarsyssel museum	Kantskjærerbolig	Malt utvendig
Borgarsyssel museum	Aarslandstua	Reparert terskel på utgangsdør
Borgarsyssel museum	Olavs hall	Sveiset rekkverk
Borgarsyssel museum	Doktorbolig	Fjernet tagging
Borgarsyssel museum	Kirkemur	Rettet opp/festet løse steiner som hadde løsnet fra mur
Borgarsyssel museum	Uthuset Vollgata 12	Produsert og byttet kledning. Lagt om taket.
Borgarsyssel museum	Kanskjærerbolig	Reparert/skiftet kledning på sydvegg. Sjekket evt skader i vegg bak kledning.
Borgarsyssel museum	Aarslandstua	Gått over og reparert kledning der det er nødvendig. Hengslet luka inn til loftet. Sjekket samtidig at pipene er tette mot fuktinntrenging
Borgarsyssel museum	Vollgata 8	Montert ventiler i yttervegger
Borgarsyssel museum	Scene	Kanten på scenegulv smuldrer opp. Forskalet og støpt.
Borgarsyssel museum	Ferjestan	Flyttet piano
Borgarsyssel museum		Produsert en kasse til elektronisk utstyr for brukerundersøkelse
Folkenborg museum	Askerudlåven	Kledd inn vestlig tømmervegg
Folkenborg museum	Nordre grop	Bygget et skur rundt oppgangssag som sto på Borgarsyssel
Folkenborg museum	Narvestad	Sikret ventilåpninger mot smånagere
Folkenborg museum	Hagahuset	Sprekk i ruter, skiftet glass og kittes der det behøves
Folkenborg museum	Hagahuset	Hull i grunnmur. Steiner lagt på plass
Folkenborg museum	Narvestad	Festet dørhengsel på dør inn til "arresten"
Folkenborg museum	Gutustua	Sjekket og byttet hanebjelke etter insektsangrep
Kystmuseet Hvaler	Hovedhus	Sjekket gulv inne i rom til venstre for inngang. Det er oppdaget at gulvet har sunket etter at man fjernet en bokhylle. Avventet med utbedringer.
Kystmuseet Hvaler	Hovedhus	Råte i gulvbjelker. Åpnet opp og skiftet ut.
Fredrikstad museum	Tøihuset	Tatt ned pepperkakebyen og nummerert deler.
Fredrikstad museum	Elingaard - loft	Produsert og montert en liten trapp for å lette adkomst til loftet.

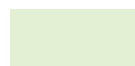
Arena	Objekt	Beskrivelse
Fredrikstad museum	Elingaard - vognskjul	Tettet taklekkasje på vognskjul
Halden museum	Gartnerbolig	Lagt om tak. Mye råte i taktro og takkonstruksjon
Halden museum	Gartnerbolig	Restaurert buet vindu på loft
Halden museum	Fayegården	Bistått med montering ved flytting fra Rød
Halden museum	Rød	Montert opp salgsboder til Høstmarkedet
Rød	Herregårdskafeen	Åpnet yttervegg for å sjekke mulig rottekadaver
Nye Veveri	Magasin 2 etg	Hengt opp forblendingsgardiner som har falt ned
Nye Veveri	Heis	Festet terskel utenfor heisdør i 3 etg.
Moss by- og industrimuseum	Fossen	Bistått i forbindelse med utstilling

Januar

Avlyst

Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
14.-26. JANUAR	Luca Berti - Smaalensbilder	Borgarsyssel Museum
14.-29. JANUAR	Barnesyssel: Lag honninglys	Borgarsyssel Museum
29. JANUAR	Biroller i hovedrollen	Borgarsyssel Museum

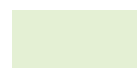
Februar

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
4.-26. FEBRUAR LØR OG SØN	Barnesyssel: Lag Flintpil	Borgarsyssel Museum
2. FEBRUAR	Fredagsmatine - Fredriksten - den viktigste festning i norsk og svensk historie	Borgarsyssel Museum
8. FEBRUAR	Åpning av utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
10. FEBRUAR	Fredagsmatine - Fredriksten - den viktigste festning i norsk og svensk historie	Borgarsyssel Museum
11.-12. FEBRUAR	Åpningshelg for «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
16. FEBRUAR	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
18.-26. FEBRUAR	Vinterferien på Fredrikstad Museum	Fredrikstad museum
21.-26. FEBRUAR	Gaming og byhistorie i vinterferien	Borgarsyssel Museum
23./24./26. FEBRUAR	Lær å farge ull	Moss by- og industrimuseum
23. FEBRUAR	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum

Mars

Avlyst

Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2. MARS	Kafe UMaMI: Peru	Borgarsyssel Museum
2. MARS	Torsdag kveld på museet: «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
7. MARS	Åpning av fotoutstillingen «Spor av tid»	Borgarsyssel Museum
9. MARS	Torsdag kveld på museet: «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
16. MARS	Torsdag kveld på museet: Fra gutterommet til Gestapo: Den nasjonalsosialistiske subkulturen i Norge 1932-1940	Fredrikstad museum
17. MARS	Fredagsmatine - Karl XII`s død i 1718 - fakta og myter	Borgarsyssel Museum
23. MARS	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
26. MARS	Barnesyssel: Bokbinding	Borgarsyssel Museum
26. MARS	Pysanka - Ukrainske påskeegg	Borgarsyssel Museum
30. MARS	Torsdag kveld på museet: Nazistenes propaganda og symboler	Fredrikstad museum

April

Avlyst

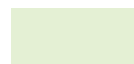
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
1. APRIL	Påskeforedrag: Trekkfugler i Haldenkanalen	Haldenvassdragets Kanalmuseum
1.-2. APRIL	Påske på Rød Herregård	Halden museum - Rød Herregård
1.-5. APRIL	Påskeåpent på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
1.-9. APRIL	Påske på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
1.-10. APRIL	Påske på Fredrikstad museum	Fredrikstad museum
2. APRIL	Pysanka - Ukrainske påskeegg	Borgarsyssel Museum
2. APRIL	Påske på museet: Hvor har påskeharen gjemt eggene?	Moss by- og industrimuseum
4. APRIL	Bokbinding	Borgarsyssel Museum
13. APRIL	Torsdag kveld på museet: Kampene i Østfold 1940	Fredrikstad museum
20. APRIL	Torsdag kveld på museet: Det skandinaviske Ukraina	Fredrikstad museum
22. APRIL	Turist i egen by	Borgarsyssel Museum
22. APRIL	Turist i egen by	Fredrikstad museum
27. APRIL	Torsdag kveld på museet: Vandring på Kongsten fort	Fredrikstad museum
28. APRIL	Fredagsmatine	Borgarsyssel Museum

Mai

Avlyst

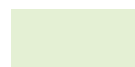
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
4. MAI	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
6. MAI	Turist i egen by: Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
6. MAI	Turist i egen by: Omvisning i utstillingen «De som var, vi som er»	Moss by- og industrimuseum
6. MAI	Lokalturistenes dag på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
11. MAI	Vårdugnad i Rødsparken	Halden museum - Rød Herregård
11. MAI	Torsdag kveld på museet: «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
13.-14. MAI	Seljefløyte-verksted	Borgarsyssel Museum
14. MAI	Prøv deg som klesdesigner for en dag!	Moss by- og industrimuseum
25. MAI	Torsdag kveld på museet: «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
27. MAI-16. JUN	Helgeåpent på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
27. MAI	Byggedagen på Kystmuseet	Kystmuseet Hvaler

Juni

Avlyst

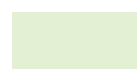
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
1. JUNI	Torsdag kveld på museet: Vandring til Lille Norge	Fredrikstad museum
1. JUN-20. AUG	Sommeren på Tøihuset	Fredrikstad museum
3.-11. JUNI	Helgeåpent på Rød Herregård	Halden museum - Rød Herregård
3.-11. JUNI	Helgeåpent Fredriksten Museum	Halden museum - Fredriksten
3. JUN-27. AUG	Sommerutstilling 2023 - DDSØIF	Borgarsyssel Museum
7. JUNI	Kjenn ditt Moss: Omvisning i Moss kapell og krematorium	Moss by- og industrimuseum
8. JUNI	Torsdag kveld på museet: Vandring til slepebåten Fix	Fredrikstad museum
17. JUN-20. AUG	Sommer på Borgarsyssel Museum	Borgarsyssel Museum
17. JUN-20. AUG	Fru Aarslands sommerbutikk	Borgarsyssel Museum
17. JUN-20. AUG	Piknik i parken	Borgarsyssel Museum
17. JUN-18. AUG	Barnas Gård	Borgarsyssel Museum
17. JUN-13. AUG	Sommer på Rød Herregård	Halden museum - Rød Herregård
17. JUN-13. AUG	Sommer på Fredriksten museum	Halden museum - Fredriksten
17. JUN-13. AUG	Sommer på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
18. JUNI	Primstavvandring: St. Hans	Borgarsyssel Museum
18. JUNI	Villblomstvandring	Haldenvassdragets Kanalmuseum
19. JUN-13. AUG	Sommeraktivitet på Elingaard	Fredrikstad museum/ Elingaard Herregård
19. JUN-13. AUG	Sommeraktivitet på Kystmuseet	Kystmuseet Hvaler
23. JUNI-2. JULI	Langåpent på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum

August

Avlyst

Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
13. AUGUST	Vadmelsbanden inntar Kanalmuseet med Trehodet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
14. AUGUST	Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
19.-27. AUGUST	Helgeåpent Fredriksten Museum	Halden Museum - Fredriksten
19.-26. AUGUST	Helgeåpent på Rød Herregård	Halden Museum - Rød Herregård
19.AUG-3. SEP	Helgeåpent på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
20. AUGUST	Åpning av renoverert område i Rødsparken	Halden museum - Rød herregård
23. AUGUST	Kjenn ditt Moss: Besøk Bytårnet og Skarmyra	Moss by- og industrimuseum
24. AUGUST	Torsdag kveld på museet: Vandring på Kjøkøy fort	Fredrikstad museum
31. AUGUST	Torsdag kveld på museet: Vandring på Kongsten fort	Fredrikstad museum

September

Avlyst

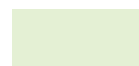
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2. SEPTEMBER	Åpen dag i Fayegården – en sniktitt på Haldens nye museum	Halden museum, Fayegården
4. SEPTEMBER	Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
7. SEPTEMBER	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
9.-10. SEPTEMBER	Høstmarked på Rød Herregård	Halden museum, Rød Herregård
12. SEPTEMBER	Vin&Viten: Musikkbyen Halden	Halden museum, Fayegården
14. SEPTEMBER	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
16. SEPTEMBER	Skigardsbygging på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
16. SEPTEMBER	Barnas dag	Moss by- og industrimuseum
20. SEPTEMBER	Høstdugnad i Rødsparken	Halden museum, Rød Herregård
21. SEPTEMBER	Torsdag kveld på museet: Foredrag om Harald Damsleth (1906-1971)	Fredrikstad museum
22. SEPTEMBER	Fredagsmatiné: Da krigen kom til Østfold	Borgarsyssel Museum
23. SEPTEMBER	Istidskrepensens dag på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
28. SEPTEMBER	Torsdag kveld på museet: Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
30. SEP – 8. OKT	Fotoprojekt Østre Bydel	Borgarsyssel Museum
30. SEP – 8. OKT	Høstferie på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
30. SEP – 8. OKT	Høstferie på Fredrikstad museum	Fredrikstad museum

Oktober

Avlyst

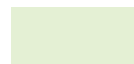
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
3.-8. OKTOBER	Høstferien - spennende musejakt i museet!	Moss by- og industrimuseum
5. OKTOBER	Juleverksted for alle aldre - Lær og lag ukrainsk halmpynt til juletreet	Borgarsyssel Museum
5. OKTOBER	Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
7.-8. OKTOBER	Høståpent på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
12. OKTOBER	Torsdag kveld på museet: Dag Strømsæther: «Glimt fra Fredrikstads militære historie»	Fredrikstad museum
14. OKTOBER	Historieseminar Dra til sjøs	Halden museum - Fredrikshalds teater
19. OKTOBER	Torsdag kveld på museet: Over grensen? Hjemmefrontens likvidasjoner under den tyske okkupasjonen av Norge 1940-1945.	Fredrikstad museum
20. OKTOBER	Fredagsmatiné: Stenindustriens storverk - Monolitten, transporten og stenhoggerne.	Borgarsyssel Museum
26. OKTOBER	Gjellestad - et høvdingsete i vikingtidens Østfold?	Fredrikstad museum
28. OKTOBER	Skygger fra fortiden: En mørk historisk reise	Borgarsyssel Museum
28.OKT -5. NOV	Håndverk i krig - Ukraina 2023	Fredrikstad museum

November

Avlyst

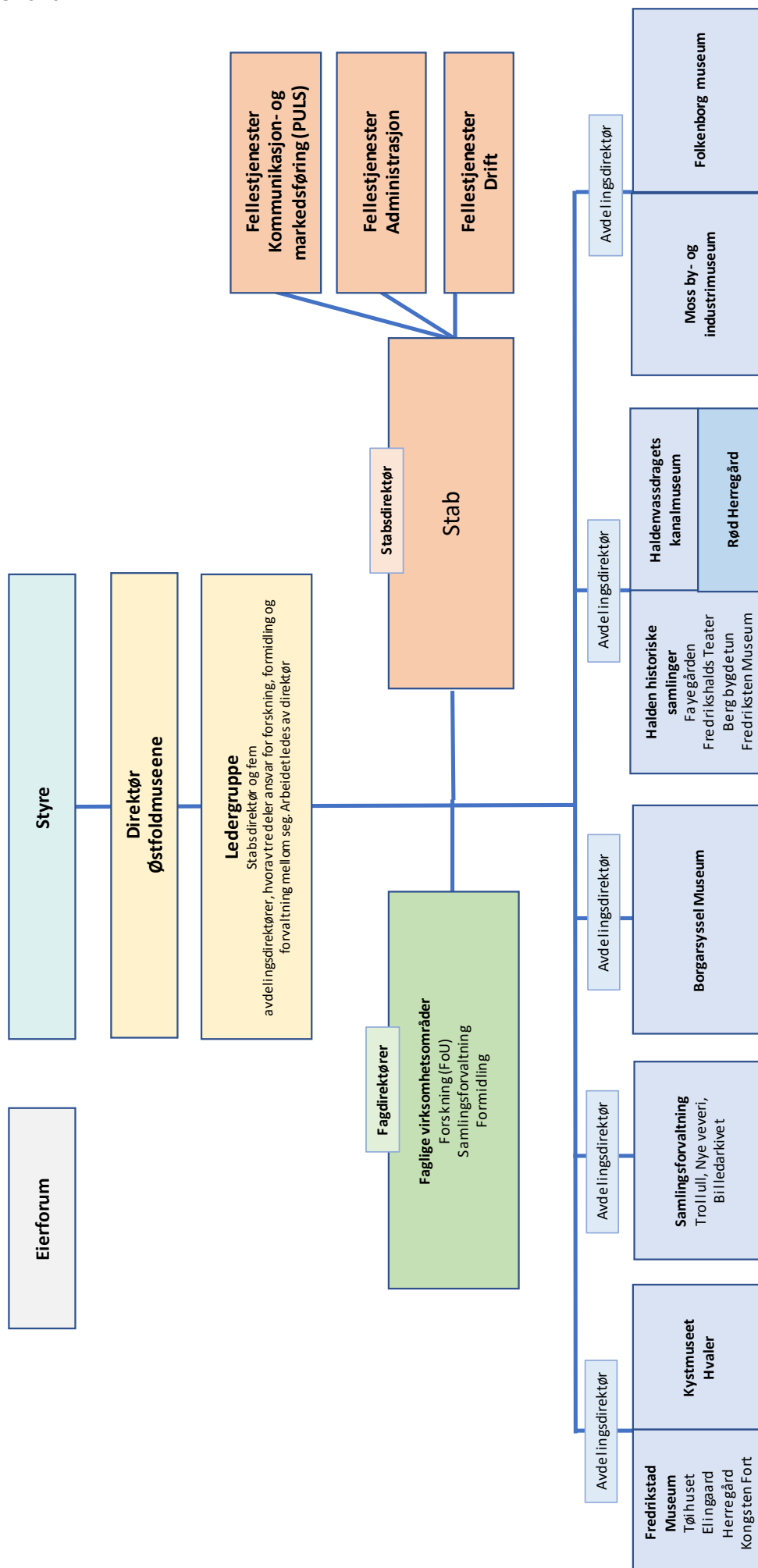
Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2. NOVEMBER	Torsdag kveld på museet: Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear.	Fredrikstad Museum
5. NOVEMBER	Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
9. NOVEMBER	Torsdag kveld på museet: Fredrikstad – viktig by for mange kjente forfattere.	Fredrikstad museum
15. NOVEMBER	Juleverksted for alle aldre - Lær og lag ukrainsk halmpynt til juletree	Borgarsyssel Museum
16. NOVEMBER	Omvisning i utstillingen «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
19. NOVEMBER	Lag ditt eget pepperkakehus	Borgarsyssel Museum
19. NOVEMBER	Funksjonalismens Moss. Om ideene bak Moss by- og industrimuseums arkitekturbakgrunn.	Moss by- og industrimuseum
23. NOVEMBER	Torsdag kveld på museet: «Østfold i krig 1939-45: Operasjon Polar Bear»	Fredrikstad museum
25. NOV- 17. DES	Pepperkakebyen i Fredrikstad	Fredrikstad museum
25. -26. NOVEMBER	Åpent på Fredriksten Museum	Halden museum - Fredriksten
25. NOVEMBER	Kransekurs på Rød Herregård	Halden museum - Rød Herregård
26. NOVEMBER	Historisk julevandring: Fra Vikingenes vinter til dagens juletre	Borgarsyssel Museum

Desember

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
1. - 17. DESEMBER FREDAG OG SØNDAG	Spennende nissejakt i desember!	Moss by- og industrimuseum
3. DESEMBER	Omvisning i Konvensjonsgården	Moss by- og industrimuseum
3. DESEMBER	Jul på Folkenborg	Folkenborg museum
2.-3. DESEMBER	Jul på Kanalmuseet	Haldenvassdragets Kanalmuseum
2.-3. DESEMBER	Julemarked på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
5. DESEMBER	Kransekurs på Rød Herregård	Halden museum - Rød Herregård
9. DES	Jul på Kystmuseet	Kystmuseet Hvaler
10. DES	Historisk julevandring: Fra Vikingenes vinter til dagens juletre	Borgarsyssel Museum

Organisasjonskart

REGNSKAP 2023

Årsberetning

Årsregnskap

-Resultatregnskap

-Balanse

-Kontaktstrømoppstilling

-Noter

Revisjonsberetning

Årsberetning 2023

Virksomhetens art og hvordan den drives

Østfoldmuseene ble stiftet 08.12.2009 og er et konsolidert museum for Borgarsyssel Museum, Fredrikstad Museum, Folkenborg museum, Halden historiske Samlinger, Haldenvassdragets Kanalmuseum, Kystmuseet Hvaler, Moss by- og industrimuseum og Museumstjenesten/Østfold fylkes billedarkiv. Forvaltningsavtale mellom Stiftelsen Folkenborg Museum og Østfoldmuseene er sagt opp og opphører pr. 31.12.2024. Fra 1.1.2025 er dermed Folkenborg Museum ikke lenger en del av det konsoliderte museet.

Østfoldmuseene er en stiftelse og er registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund med organisasjonsnummer 994 963 910 og forretningsadresse Gamlebygata 8, Sarpsborg. Østfoldmuseene er i tillegg registrert med underenheter i Mysen, Ørje, Halden, Fredrikstad, Hvaler og Moss.

Østfoldmuseene revideres av BDO AS.

Østfoldmuseene har følgende formål:

Østfoldmuseenes primære oppgave er å virke som en drifts-, plan og utviklingsorganisasjon for de forannevnte museer. Østfoldmuseene skal utvikle en sterk og allsidig faginstitusjon som ut fra en samlet plan skal samordne innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie i Østfold. Stiftelsen skal arbeide i overensstemmelse med ICOM's museumsetiske regelverk.

Østfoldmuseene skal legge til rette for frivillig deltakelse i det museale arbeidet, og fremme samarbeid mellom frivillige krefter og museets medarbeidere. Østfoldmuseene skal arbeide for at museene i Østfold får et godt faglig og vitenskapelig fundament og gode bevaringsforhold for samlingene. Samlingene skal være tilrettelagt slik at et bredt publikum er sikret adgang. Østfoldmuseene skal yte faglig bistand til og videreutvikle samarbeidet med de mindre museene i Østfold som ikke er en del av stiftelsen.

Østfoldmuseene skal bidra til å delta i utvikling av nasjonale og internasjonale museumsnettverk.

Redegjørelse for årsregnskapet

Regnskapet for 2023 viser et overskudd på kr 3 617 852. Overskuddet foreslås overført til annen egenkapital. Etter føring av årets overskudd, er stiftelsens egenkapital nå kr 55 347 265 inkl. bundet stiftelseskapital på kr 100.000 og annen innskutt egenkapital kr 50 028 062.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat, og er ikke kjent med hendelser etter avleggelse av regnskapet som påvirker regnskapet i vesentlig grad.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2023 er satt opp under denne forutsetningen.

Styrets virksomhet

Styret har i 2023 avholdt 5 styremøter og behandlet 24 saker.

Stiftelsen har styreforsikring i KLP, som omfatter fortsatt drift, ansvar og formuesansvar.

Arbeidsmiljø

I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. Totalt sykefravær utgjorde i 2023 6,4 % mot 7,6 % i 2022, derav 11 langtidssykemeldte.

Det har vært registrert 1 arbeidsuhell i 2023.

Likestilling

Østfoldmuseene har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn og har innarbeidet en policy som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn. Både styret og ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventninger til tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret. En likestillingsplan er under utarbeiding.

Pr. 31.12.23 var det ansatt i faste stillinger 23 menn (21,5 årsverk) og 36 kvinner (30,2 årsverk), totalt 59 i faste stillinger (51,7 årsverk).

Det har vært tilknyttet 1 lærlinger, mann, i tømrerfag gjennom året tilsvarende 1 årsverk. I tillegg i midlertidige stillinger 19 menn (3,9 årsverk) og 39 kvinner (3,8 årsverk), totalt 58 i midlertidige stillinger (7,7 årsverk). Av dette er de fleste sesongansatte som museumsverter ved avdelingene.

Styret besto pr. 31.12.2023 av 4 menn og 4 kvinner.

Diskriminering

Stiftelsen arbeider aktivt for å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, seksuell orientering, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Østfoldmuseene har en uttalt politikk om å øke mangfold og ikke forskjellsbehandle usaklig eller diskriminere.

Ytre forhold

Stiftelsen har ingen kjente forhold som påvirker styrets vurdering av forutsetningen om fortsatt drift.

Ytre miljø

Det er ingen forhold ved virksomheten og dens innsatsfaktorer og produkter som kan medføre en negativ påvirkning på det ytre miljø.

Åpenhetsloven

Ansvarlighet for at stiftelsen skal overholde pliktene etter åpenhetsloven, er forankret i styret. Eksisterende retningslinjer oppdateres i tråd med åpenhetlovens krav og er gjort tilgjengelig på stiftelsens nettside.

Sarpsborg, den 20. februar 2024

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert av

Wenche Olsen
Styreleder

Gunnel Edfeldt
Nestleder

Inger Marie H. Jaavall
Styremedlem

Jonas Markus Qvale
Styremedlem

Rolf Øivind Utgård
Styremedlem

Tomas Collin-Archer
Styremedlem

Hege Steen Langvik
Styremedlem

Morten Bjerknes
Styremedlem

Hege Hauge Tofte
Direktør | Daglig leder

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

Inger Marie Jaavall

59ad51d1-791d-44f6-beaa-9e6296171e0a - 2024-02-20 18:28:59 UTC +02:00
BankID - 5bc735c9-5182-46a5-9ed5-0ff3de07cc83 - NO

Hege Enid Steen Langvik

aff71866-3a7d-4199-8e9a-8646ed06f9d1 - 2024-02-20 18:29:44 UTC +02:00
BankID - 19e0bd3a-cb79-4b1f-9809-6e559f000d4c - NO

Wenche Olsen

c9283e62-2d40-4287-a879-41927a403592 - 2024-02-21 07:11:49 UTC +02:00
BankID - 1467d337-131f-471d-96b8-1402a7c2f30d - NO

Morten Bjerknes

f9ce30eb-e00a-4eee-8d36-ae3269dd9ffc - 2024-02-21 07:23:51 UTC +02:00
BankID - 4d2a16f8-e7ec-4d90-8fe3-66c0f1308300 - NO

Gunnel Edfeldt

5bf9ef1f-af2e-4d0c-ac87-03a790682122 - 2024-02-21 18:22:17 UTC +02:00
BankID - fffb080e-01e0-4fb8-a8d5-bb559f000d4c - NO

Rolf Øivind Utgård

f32082a4-0a0c-4586-9870-ca256b2231f9 - 2024-02-21 20:50:32 UTC +02:00
BankID - 395dc306-9897-4c23-8eba-b63ca7d45a05 - NO

Tomas Colin Archer

8d7ceeb9-1472-4f33-a5ad-f995ef62ba75 - 2024-02-21 23:24:02 UTC +02:00
BankID - 7117bfe0-309c-433e-8689-8e3dadae2533 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

Jonas Markus Qvale

7580327e-b35b-469e-b02e-fb9be0b18749 - 2024-02-22 12:50:34 UTC +02:00
BankID - b05cfed0-380f-45df-bc89-3fb9273729e3 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 5 pages before this page
Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

Hege Hauge Tofte

ed85c03b-ea93-45a5-9dbc-6751595e6203 - 2024-02-22 19:14:56 UTC +02:00
BankID - 1ad4103c-3ff0-4430-9103-45fa96b321db - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Resultatregnskap

Østfoldmuseene

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekt	1	3 158 840	2 378 465
Offentlig tilskudd	1	75 074 746	87 512 204
Annen driftsinntekt	1	3 569 719	2 953 766
Sum driftsinntekter		81 803 305	92 844 434
Varekostnad		3 671 518	15 982 847
Lønnskostnad	2, 3	41 292 402	45 072 918
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	2 057 467	2 126 919
Nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	298 174	0
Annen driftskostnad	5	33 007 267	29 971 080
Sum driftskostnader		80 326 828	93 153 764
Driftsresultat		1 476 477	-309 330
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		2 677 438	886 540
Annen finansinntekt		66	89
Annen rentekostnad		536 129	406 548
Annen finanskostnad		0	231
Resultat av finansposter		2 141 375	479 849
Resultat før skattekostnad		3 617 852	170 520
Skattekostnad på resultat		0	0
Årsresultat		3 617 852	170 520
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		3 617 852	170 520
Sum overføringer	6	3 617 852	170 520

Balanse

Østfoldmuseene

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4	59 432 867	61 400 125
Maskiner og anlegg	4	373 253	478 741
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	8 550 363	8 833 257
Sum varige driftsmidler		68 356 482	70 712 123
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler		460 000	460 000
Andre langsiktige fordringer		0	2 286 908
Sum finansielle anleggsmidler		460 000	2 746 908
Sum anleggsmidler		68 816 482	73 459 031
Omløpsmidler			
<i>Varer</i>			
Lager av varer og annen beholdning	7	2 132 405	1 954 663
Sum varer		2 132 405	1 954 663
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		912 424	573 274
Andre kortsiktige fordringer		4 263 795	613 183
Sum fordringer		5 176 219	1 186 457
<i>Investeringer</i>			
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	45 530 580	41 383 027
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		45 530 580	41 383 027
Sum omløpsmidler		52 839 203	44 524 146
Sum eiendeler		121 655 685	117 983 177

Balanse

Østfoldmuseene

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Grunnkapital	6	100 000	100 000
Annen innskutt egenkapital	6	50 028 062	50 028 062
Sum innskutt egenkapital		50 128 062	50 128 062
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	6	5 219 203	1 601 352
Sum opptjent egenkapital		5 219 203	1 601 352
Sum egenkapital		55 347 265	51 729 413
Gjeld			
<i>Avsetning for forpliktelser</i>			
Pensjonsforpliktelser	3	6 034 001	13 461 732
Sum avsetning for forpliktelser		6 034 001	13 461 732
<i>Annen langsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	8 906 481	9 704 716
Sum annen langsiktig gjeld		8 906 481	9 704 716
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		4 026 206	7 070 489
Skyldig offentlige avgifter		4 481 467	2 221 986
Annen kortsiktig gjeld	10	42 860 266	33 794 840
Sum kortsiktig gjeld		51 367 939	43 087 316
Sum gjeld		66 308 421	66 253 764
Sum egenkapital og gjeld		121 655 685	117 983 177

Balanse

Østfoldmuseene

Sarpsborg, 20.02.2024

Styret i Østfoldmuseene

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert av

Wenche Olsen
styreleder

Gunnel Edfeldt
nestleder

Morten Bjerknes
styremedlem

Jonas Markus Qvale
styremedlem

Rolf Øivind Utgård
styremedlem

Tomas Collin-Archer
styremedlem

Hege Enid Steen Langvik
styremedlem

Hege Hauge Tofte
daglig leder

Inger Marie Halvorsrud Jaavall
styremedlem

Indirekte kontantstrøm

Østfoldmuseene

	Note	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		3 617 852	170 520
Ordinære avskrivninger		2 057 467	2 126 919
Nedskrivning anleggsmidler		298 174	0
Endring i varelager		-177 742	-402 148
Endring i kundefordringer		-339 151	70 962
Endring i leverandørgjeld		-3 044 283	3 279 705
Forskj. kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsc		-7 427 731	-1 021 881
Endring i andre tidsavgrensingsposter		9 162 968	-11 375 289
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		4 147 553	-7 151 213
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0	308 316
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		0	-308 316
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		4 147 553	-7 459 529
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynne		41 383 027	48 842 556
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		45 530 580	41 383 027

Noter til regnskapet 2023

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsen.

Tilskudd

Inntekt fra tilskudd resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper. Den andelen av inntekt fra tilskudd og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen i balansen. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra tilskudd. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger på tilskudds finansierte driftsmidler inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld. Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Tomter avskrives ikke.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell. Utgifter til leie av øvrige driftsmidler kostnadsføres som operasjonell. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Bevaringsverdige eiendeler

Bevaringsverdige eiendeler balanseføres til samme verdi som andre eiendeler. Ved eget kjøp av slike eiendeler vil anskaffelseskost være virkelig verdi av det vederlaget som er gitt for gjenstanden.

Noter til regnskapet 2023

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp, foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Bruksverdi er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varer

Lager av innkjøpte varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet, og netto salgsverdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning vurderes til variabel og fast tilvirkningskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Ytelsesplaner

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Noter til regnskapet 2023

Note 1 Salgsinntekter og offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd ordinære	2023	2022
Driftstilskudd Kulturdep. Stat	33 605 000	31 960 000
Driftstilskudd Viken Fylkeskommune	19 060 000	18 574 000
Driftstilskudd Sarpsborg kommune	1 815 000	1 750 000
Driftstilskudd Indre Østfold kommune	565 000	550 000
Driftstilskudd Moss kommune	6 155 000	5 935 500
Driftstilskudd Hvaler kommune	277 000	275 000
Driftstilskudd Fredrikstad kommune	3 473 000	3 355 000
Driftstilskudd Halden kommune	1 320 767	331 264
Driftstilskudd Marker kommune	260 000	180 000
Sum	66 530 767	62 910 764

Offentlige tilskudd, prosjektrelaterte	2023	2022
Offentlige tilskudd, prosjektrelaterte	6 697 423	18 542 517

Øvrige tilskudd	2023	2022
Gaveforsterkning Kulturdep, Stat	0	1 374 612
Øvrige private tilskudd	1 846 557	4 684 311
Sum offentlige tilskudd	75 074 746	87 512 204

Salgsinntekt

Inntekter fra billettsalg sesong, arrangementer, butikk og kafevirksomhet	3 158 840	2 378 465
Andre driftsinntekter, herunder leieinntekter	3 569 719	2 953 766

Noter til regnskapet 2023

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	32 182 707	30 519 982
Arbeidsgiveravgift	4 984 155	5 186 202
Pensjonskostnader inkl. arbeidsgiveravgift	3 042 350	8 063 290
Andre ytelser	1 083 190	1 303 443
Sum	41 292 402	45 072 918

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 59 56

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til styrets medlemmer, eller medlemmer av annet administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 137 483	0
Pensjonsutgifter	21 954	0
Styrehonorar	0	227 000
Annen godtgjørelse	51 667	0
Sum	1 211 104	227 000

OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Noter til regnskapet 2023

Note 3 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Stiftelsen har en lukket offentlig tjenstepensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Denne forpliktelsen er dekket gjennom et forsikringsselskap. Frem til og med 2022 hadde stiftelsen en åpen offentlig tjenstepensjonsordning i KLP. Fra 2023 er den tidligere åpne offentlige tjenstepensjonsordningen i KLP erstattet av en lukket offentlig tjenstepensjonsordning i Storebrand. I den nåværende lukkede offentlige tjenstepensjonsordningen er det kun for de som var over 52 år på tidspunktet for lukking av ordning at det fremdeles skjer en fortsatt opptjening. For de som var under 52 år på tidspunktet for lukking av ordning ble opptjeningen avsluttet, og de fikk en oppsatt rettighet fra 1. januar 2023 i offentlig tjenstepensjonsordning. Både den tidligere offentlige tjenstepensjonsordningen i KLP og den nåværende offentlige tjenstepensjonsordningen i Storebrand regnskapsføres etter reglene om ytelsesordninger.

Videre har stiftelsen fra 1. januar 2023 etablert en forsikret tjenstepensjon i Storebrand med årlig avkastningsgaranti. Denne ordningen omfatter alle nyansatte samt de ansatte som var under 52 år på tidspunktet for lukking av den offentlige tjenstepensjonsordningen. Det er stiftelsen som skal dekke alle kostnadene for medlemmer som er omfattet av ordningen, når disse blir pensjonister. Ordningen er imidlertid strukturert slik at sparing til disse kostnadene blir forhåndsinnbetalt gjennom et tillegg til det ordinære innskuddet (sparingen). Når medlemmene går av med alderspensjon er alt betalt og det påløper ikke mer kostnader for stiftelsen vedrørende disse. Av denne årsak regnskapsføres denne ordningen etter reglene om innskuddsordninger.

Antall personer omfattet av ordningen	Aktive	
Ytelsesordning (lukket)		25
Totalt		25

Resultatregnskap	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening inkl. arbeidsgiveravgift	2 548 049	6 790 336
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	66 748	1 997 677
Avkastning på pensjonsmidler	-862 871	-3 164 001
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	169 988	171 353
Netto pensjonskostnad ytelsesordning inkl. arbeidsgiveravgift	1 921 914	5 795 365
Medlemsinnskudd	-680 351	-632 943
Netto pensjonskostnad ytelsesordning etter medlemsinnskudd	1 241 563	5 162 422
Pensjonskostnad innskuddsordning inkl. arbeidsgiveravgift	1 800 787	0
Sum pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	3 042 350	5 162 422

Balansen	2023	2022
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse 31.12	99 600 413	98 606 612
Pensjonsmidler 31.12	95 247 593	82 410 948
Netto forpliktelse før arbeidsgiveravgift	4 352 820	16 195 664
Ikke resultatført estimatavvik/planendring	935 526	-5 017 521
Arbeidsgiveravgift	745 655	2 283 589
Netto pensjonsforpliktelse /- midler inkl. arbeidsgiveravgift	6 034 001	13 461 732

Noter til regnskapet 2023

<u>Økonomiske forutsetninger</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	2,63 %	2,63 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	3,25 %	3,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,70 %	5,20 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %

Noter til regnskapet 2023

Note 4 Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar ol.
Anskaffelseskost pr. 01.01.23	80 434 439	4 090 191	9 038 619
= Anskaffelseskost 31.12.23	80 434 439	4 090 191	9 038 619
Akkumulerte avskrivninger 31.12.23	20 703 398	3 716 938	8 447 150
+ Akkumulerte nedskrivninger 31.12.23	298 174		51 281
= Av- og nedskrivninger pr. 31.12.23	21 001 572	3 716 938	8 498 431
= Bokført verdi 31.12.23	59 432 868	373 253	540 188
Årets ordinære avskrivninger	1 669 085	105 489	268 058
Årets nedskrivninger	298 174		

	Samlinger	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.23	12 164 532	105 727 781
= Anskaffelseskost 31.12.23	12 164 532	105 727 781
Akkumulerte avskrivninger 31.12.23	3 278 214	36 145 699
+ Akkumulerte nedskrivninger 31.12.23	876 145	1 225 600
= Av- og nedskrivninger pr. 31.12.23	4 154 359	37 371 299
= Bokført verdi 31.12.23	8 010 173	68 356 482
Årets ordinære avskrivninger	14 836	2 057 467
Årets nedskrivninger		298 174

Det opereres med forskjellig avskrivningstider avhengig av avskrivningsgruppe og innenfor hver gruppe slik:

Inventar: 3-10 år

Maskiner: 5-20 år

Biler og andre transportmidler: 5-10 år avhengig av objekt

Bygg: 5-40 år

Tomter avskrives ikke

Samlinger: 8-15 år (museale samlinger avskrives ikke)

Noter til regnskapet 2023

Note 5 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2023	2022
Leie lokaler	13 716 418	6 026 363
Kostnader til drift av eiendom og lokaler	5 364 100	6 841 087
Annen leiekostnad	2 348 220	3 064 217
Vedlikehold	3 956 149	5 508 332
Verktøy, inventar, og utstyr	1 178 987	1 635 665
Honorarer	120 655	460 001
IT kostnader	3 348 280	3 333 701
Møte, kurs, reisekostnader og diett	1 185 605	1 204 026
Representasjon, kontigenter og gaver	330 439	333 514
Annonse og reklamekostnader	510 031	535 183
Kontorrekvisita, aviser og porto	180 228	253 186
Forsikringer	550 869	492 059
Tap på fordringer	2 900	2 662
Annen kostnad	139 120	219 447
Gebyrer	75 268	61 639
Sum	33 007 267	29 971 080

Revisjonshonorar for 2023 utgjør kr 88 000. Det er i 2023 fakturert kr 11 600 for øvrig bistand og kr 25 600 knyttet til flere ulike attestasjonsoppdrag relatert til prosjektrengskaper.

Note 6 Egenkapital

	Grunnkapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01.	100 000	50 028 062	1 601 352	51 729 413
Årets resultat	0	0	3 617 852	3 617 852
Pr. 31.12.	100 000	50 028 062	5 219 203	55 347 265

Note 7 Varer

	2023	2022
Egentilvirkede ferdigvarer	457 777	514 599
Innkjøpte handelsvarer	1 674 628	1 440 064
Sum	2 132 405	1 954 663

Noter til regnskapet 2023

Note 8 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) er på kr. 1 653 855.

Note 9 Gjeld til kredittinstitusjoner

Etter refinansiering av sine lån i 2014 har Østfoldmuseene ekstern langsiktig lånefinansiering hos KLP.

Samlet langsiktig gjeld pr. 31.12.2023 utgjør 8 906 481 kr.

Pantstillelse er gitt av eierstiftelsene som formelle eiere av bygninger, jf. inngåtte forvaltningsavtaler. Garanti ved simpel kausjon fra Viken Fylkeskommune for lån i KLP.

Note 10 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld	2023	2022
Avsetninger og forpliktelser	37 389 804	28 755 009
Forskudd fra kunder	-21 300	-11 000
Avsatte feriepenges	7 339 793	3 473 807
Feriepenger utbetalt	-3 514 382	0
Påløpte kostnader, forskuddsbetalt inntekt og påløpte renter	1 702 848	1 574 422
Gjeld til kredittinstitusjon	-36 497	2 603
Sum	42 860 266	33 794 840

Avsetninger og forpliktelser ovenfor er knyttet til periodisering av bevilgninger, gaver og tilskudd til øremerkede formål til bruk i senere år.

This documents contains 15 pages before this page
Dokumentet inneholder 15 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 15 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 15 sider før denne side

Detta dokument innehåller 15 sidor före denna sida

Inger Marie Jaavall

ae48203f-bc9a-4ba5-9971-86e31428f015 - 2024-02-20 18:28:59 UTC +02:00
BankID - 5bc735c9-5182-46a5-9ed5-0ff3de07cc83 - NO

Hege Enid Steen Langvik

3e672054-983f-4e8b-b938-0bb18ad88d47 - 2024-02-20 18:29:44 UTC +02:00
BankID - 19e0bd3a-cb79-4b1f-9809-6e559f000d4c - NO

Wenche Olsen

1b72d20e-c711-40b7-b187-ca5d47061944 - 2024-02-21 07:11:49 UTC +02:00
BankID - 1467d337-131f-471d-96b8-1402a7c2f30d - NO

Morten Bjerknes

828e56d0-c32a-42d3-a536-3566f15fe47a - 2024-02-21 07:23:51 UTC +02:00
BankID - 4d2a16f8-e7ec-4d90-8fe3-66c0f1308300 - NO

Tomas Colin Archer

c4300dfd-8af7-4ed6-be48-881bd2f82192 - 2024-02-21 17:11:33 UTC +02:00
BankID - 6b11275b-2066-48e8-b02d-92bcb423dafa - NO

Gunnel Edfeldt

ffacc6e0-5da9-4ba1-aaf8-796fa9b95610 - 2024-02-21 18:22:17 UTC +02:00
BankID - fffb080e-01e0-4fb8-a8d5-bbebbb5dfc62 - NO

Rolf Øivind Utgård

4131ee00-5680-48c5-8523-b864c70c219a - 2024-02-21 19:33:14 UTC +02:00
BankID - 5174edc7-ce27-490b-b4d9-17de17c858ca - NO

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 17 pages before this page
Dokumentet inneholder 17 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 17 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 17 sider før denne side

Detta dokument innehåller 17 sidor före denna sida

Hege Hauge Tofte

f93324e6-43f2-41c0-b40d-4d216db01b88 - 2024-02-22 19:14:56 UTC +02:00
BankID - 1ad4103c-3ff0-4430-9103-45fa96b321db - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 16 pages before this page
Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

Jonas Markus Qvale

8a574bb7-0c9a-48a0-8100-60520d54fd38 - 2024-02-22 12:52:13 UTC +02:00
BankID - d65b7f5d-ef87-4dfb-931e-6cf9a7009801 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Østfoldmuseene

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Østfoldmuseene.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Balanse per 31. desember 2023• Resultatregnskap for 2023• Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2023• Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og• Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
---	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Årsrapporten for øvrig forventes å bli gjort tilgjengelig for oss etter denne datoen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Dersom vi ved gjennomlesing av årsrapporten konkluderer med at rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å kommunisere forholdet til styret.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

BDO AS

Vidar Såheim
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Vidar Såheim

Statsautorisert revisor

På vegne av: BDO

Serienummer: UN:NO-9578-5998-4-1082970

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-02-26 13:23:13 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Lenker

<https://ostfoldmuseene.no/>

<https://www.facebook.com/ostfoldmuseene/>

<https://www.instagram.com/ostfoldmuseene/>

https://www.youtube.com/channel/UCOPurCLhL4vMchX1SpR_zSg

